

یکشنبه } ۱۰ آذر ماه ۱۳۴۷
          } ۱۰ رمضان ۱۳۸۸
          } اول دسامبر ۱۹۶۸

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۱۰) آذر ماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۵ - اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به پرداخت حق السهم دولت ایران در برنامه غذایی جهانی و ابلاغ بدولت.
- ۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک و ارسال مجدد به مجلس سنا.
- ۷ - اعلام وصول و قرائت يك نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات.
- ۸ - ختم جلسه.

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر رحیدنیا - دکتر رفیعی - زامبید.
- ۳ - تصویب صورت جلسه.
- ۴ - طرح و تصویب گزارش يك فوریتی کمیسیون بهداشتی راجع به استرداد اراضی واگذاری از زارعین معتاد بمواد مخدره و ارسال به مجلس

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- مهندس پرورشانی - روستا - شاهنده - دکتر فریور - مهندس معینی زند - دکتر متین - مهندس عطائی - بانو زاهدی - روحانی

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان :

- دکتر رشتی یکساعت - صدیقیانی زاده یکساعت - بانو دکتر دولتشاهی یکساعت

غائبین مریض - آقایان :

- دکتر اسدی - جوانشیر - دیبوم - دکتر فریور - باینده - فرهاد پور - دکتر اسفندیاری - زامبید

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

- نیز کرده - عجم - دکتر ضیائی - دکتر امین - دکتر شریعت - دکتر حکیم شوشتری - معودی - دکتر صدر - مهدزی - تهرانی - دکتر قهرمان - مهندس بریطائی - حفشاس - فهمی - فیاض - شیخ الاسلامی - اصولی - بدر صالحیان - دکتر خسروی کبیر دستانی

سید علی کاشانی - محمد علی کاشانی - موسوی -
میرزا محمد تقی - میرزا محمد تقی - میرزا محمد تقی

غائبین در رأی - آقایان :

میرزا محمد تقی - میرزا محمد تقی - میرزا محمد تقی
۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر وحیدنیا -
دکتر رفیعی - رامبد
رئیس - نقطه‌های قابل توجه از دستور را شروع میکنیم
آقای دکتر وحیدنیا تشریح فرمودند
دکتر وحیدنیا - در روز اخیر برای بنده فرصت
و اختیار بود که در معیت جناب آقای رئیس و چند تن
از همکاران ارجمند به اصفهان سفر کنیم شهر اصفهان
برای من که عموماً و منشا من هست سفرش همه وقت جالب
است مخصوصاً وقتیکه در معیت چنین بزرگانی باشم و
به بازدید کارهای بزرگ مملکتی بپردازم ما مهمان وزارت
آب و برق و سازمان ملی ذوب آهن بودیم در روزی که
به بازدید از سد شاه عباس کبیر گذراندیم افزایش آب
زیاد بود از آرزوهای دیرین مردم اصفهان بوده است
و تا آنجا که ترویج حکایت میکند بعد سلطنت شاه عباس
کبیر هم مقدمات اینکار فراهم شده بود و بعامل توأم
مختلف که زمانه مشکوف است و نه ضرورت ذکر
دارد اینکار متوقف مانده بود تا اینکه قریب بیست سال
پیش در دوران سلطنت سعادت اقتیران شاهنشاه فعلی این
آرزوی دیرین ما مردم اصفهان جامه عمل پوشید اخیراً
به اعتبار احتیاجات مختلفی که از نظر کشاورزی و صنایع
احتیاج میشد مقدمات تأسیس سد در اصفهان فراهم شد
و ظرف دو سال اخیر طرح آن بخته شد و شاید ظرف یکسال
آینده بهره برداری از آن شروع شود بطوریکه مهندسان
و کارشناسان فن حکایت میکردند احتمالاً پنج یا ششماه
قبل از موعد مقرر بهره برداری از سد شروع خواهد شد
ما یقین داریم که وضع کشاورزی اصفهان مخفقا متحول
خواهد شد در روزی که به بازدید از تأسیسات ذوب آهن
گذراندیم آموزشگاه حرفه‌ای ذوب آهن قریب ۱۸۵
دیپلمه را بکار تحصیل گرفته است تحصیل در جهت علم و
در جهت فن و این همان آموزشگاهی بود که ما سالها قبل
داشتیم آنرا احداث میکردیم و بخمد الله برنامه وسیعی
برای اینکار تهیه شده بود و الان در سطح ذوب آهن در

اصفهان بهر حاله عمل در آمده است اینها از ابتدائی ترین
کارهای فنی را در این آموزشگاه فرا میگیرند و بعد
کلاس اصل فنی ذوب آهن را با تشکیل میدهند با تقویت
میکنند بعد از آنهم به بازدید از تأسیسات خود کارخانه
پرداختیم و برای کسانی که اسفند ۲۶ در جریان افتد
کارخانه تشریف داشتند خیلی پیشرفت کار چشم گیر بود
آن بیابان برهوت الان در تمام گوشه کنش کار و فعالیت
دیده میشود و با اینکه تا پایان کار خیلی فرصت هست
خیلی کار هست مع الوصف کارهای زیادی انجام شده بود
کارشناسان میکنند که از برنامه چند متاه
جلو هستیم معلوم شد سازمان ذوب آهن همکار
آقای دکتر شیمانی با مهندسان فنی
روسی که آنجا کار میکنند همکاری صادفانه و نزدیک
دارند استاندار اصفهان همگامی اصولی و صحیح دارند
حاصل کارش این شده است که مشکلات مختلفی که
در این نوع کارها در دستگاههای صنعتی با اقتصادی
می آید در این کار پیش نیاید و واقعاً برای مردم بدین
همه چیز در مملکت به مستخره میگردند و انگشت
زوی کارهای منفی میگذاشتند اینهمه پیشرفتها و این
کارهای اساسی و اینهمه سازندگی بهترین جوان
خواهد بود ما همان اصفهان را اگر بخوایم مثال زنی
سال بسال ماهه ماه روز بروز در پیشرفت است و هر روز
کار جدید شروع میشود و با کاری که شروع شده بود
نتیجه میرسد و این از برکات عنایات شاهنشاه آری
است که اصفهان و همه شهرهای ایران را در بر گرفتند
(صحیح است) مطلب دیگری که خواستم عرض کنم
راجع به کارهای بازرسی شاهنشاهی در اصفهان بود
هم افتخار داشتیم و داریم که با هیأت بازرسی شاهنشاهی
اصفهان همکاری کنم فریب دوامه پیش که با این هیأت
اصفهان رفتم توجه عمومی مردم را خود شاهد و ناظر بودم
که شاید یکی از افتخارات بزرگ مجلس بیست و دو
باشد که بجزین قانونی رسیدگی کرده و بجزین
رأی داده است بیاد دارم در بدو ورود به اصفهان و تشریح
هیأت در شهر داری شهر نیمسار سپید شکستی که مردم
حضور اغلب همکاران هستند و واقعاً در فضیلت و

بکرات از روی ایجاد وسطش کتهای تعاونی را بیان فرموده
و نظام تعاونی را وسیله رفاه و آسایش بیشتر ملت ایران
اعم از تولید کننده و مصرف کننده دانستند
اقدامات وزارت اصلاحات ارضی در این زمینه در
ایجاد شرکت های تعاونی روستائی در تمام شهرستانها و
روستاهای ایران چشم گیر و قابل تحسین است این شرکت های
تعاونی روستائی از نوع شرکت های تعاونی اعتبار و مصرف و
نوع مخلوط آن میباشد
کمکهای اعتباری به روستائیان نموده سعی دارند
ما محتاج آنها از نظر مواد مصرفی تأمین نمایند
و بدر مرغوب هم در اختیار کشاورزان میگذرانند
این شرکت های تعاونی از نظر تأمین مواد فنی در روستاها
فعالیت زیادی نموده و میشود گفت که در اغلب روستاهای
ایران مواد فنی بقیمت آریزان و مناسب در اختیار کشاورزان
است این شرکت های تعاونی کود شیمیائی هم بکشاورزان
میدهند ولی قیمت کود شیمیائی مشابه در بازار آزاد بسا
همان شرایط شرکت های تعاونی کیلویی دهشالی الی یک
قران ارزاتر است شایسته است که تزییمی داده شود که
کود شیمیائی از کمپانیهای خارجی سازنده کود شیمیائی که
در ایران نمایندگی دارند برای شرکت های تعاونی خرید
نشود و کودهای شیمیائی از کمپانیهای خرید شود که در
ایران نمایندگی ندارند بهر صورت تزییمی داده شود که
شرکت های تعاونی بتوانند کودهای شیمیائی را ارزاتر از
قیمت آن در بازار آزاد در اختیار کشاورزان بگذارند
اداره قند و شکر در روستاها عاملهائی دارد که قند
و شکر میفرشند اگر فروش قند و شکر در روستاها
بشرکت های تعاونی واگذار شود آنها قادر خواهند بود
قند و شکر را ارزاتر در اختیار مصرف کنندگان بگذارند
شرکت های تعاونی مصرف هم تعدادی در مملکت
تأسیس شده اند که کارشان مفید و قابل توجه است
ولی شرکت های تعاونی که میتواند نظام تعاون را
در مملکت ما که منظور غائی شاهنشاه آری ما مبر است ایجاد
نماید شرکت های تعاونی تولید یعنی شرکت های تعاونی است که
بین تولید کنندگان محصولات کشاورزی تشکیل شود این
شرکت های تعاونی قادر خواهند بود تولید کننده را حمایت

و محصول او را بقیمت بهتری خریداری کرده و با قیمت مناسب و ارزان ولی نسبت در اختیار بشر کتهای تعاونی توزیع و مصرف کننده بگذارند. مخصوصاً بین تولید کنندگان محصولات کشاورزی که تمامه و با قسمتی از آن صادر میشود و افلاک عمده صادرات مملکت را تشکیل میدهند بایستی شرکتهای تعاونی ایجاد شوند تا تولید کنندگان از نوسانات قیمت در بازار و سلف فروشی و ارزان فروشی مصون مانده با حمایت گردند. در این زمینه فعالیت چشم گیری بعمل نیامده در صورتیکه لازمست دولت اقدامات جدی و وسیعی را در ایجاد و تأسیس این نوع شرکتهای تعاونی شروع نماید.

در چند ماه پیش بین تولید کنندگان پسته شهرستان رفسنجان شرکت تعاونی تأسیس شده که میشود آنرا اولین شرکت تعاونی تولید به معنای حقیقی که در مملکت مسأ تشکیل شده است نامید. این شرکت در حال حاضر چهار صد و هفتاد نفر عضو دارد و روز بروز بز تعداد اعضاء آن اضافه میشود متأسفانه بانکی بنام بانک تعاون که بتواند به این نوع شرکتهای تعاونی کمک نماید هنوز در مملکت ما تأسیس نشده (دکتر اسفندیاری - بانک ملی کمک میکند آقای دکتر) صحیح است بانک ملی یا صندوق ملی را اعتبار در اختیار این شرکت تعاونی قرار داده که بنده لازم میدانم از مقامات بانک ملی و مخصوصاً از جناب آقای خوش کیش تشکر نمایم این شرکت تعاونی با وجود اینکه امسال محصول پسته حدود پنج هزار تن بیش از سال ۱۳۴۵ است موفق شده پسته نوع صادراتی را یکپوشی بیست ریال گران تر از سال ۱۳۴۵ از تولید کنندگان خریداری نماید و انشاء الله موفق خواهد شد از زیستری از صادرات پسته مملکت وارد و قیمت های داخلی را هم متعادل و ثابت نگاهدارد و از نوسان شدید قیمت پسته جلوگیری نماید البته ساختمان و ایجاد یک سردخانه که ظرفیت آن بیست پنج الی ده هزار تن باشد برای نگهداری محصول و جلوگیری از فساد آن در رفسنجان لازمست که امیدوارم از طرف دولت برای ساختمان آن اقدام شود (احسنت).

رئیس - آقای رامند بفرمائید.
رامند - اینجانب هم بنمابندگی فرما کیون

پارلمانی حزب مردم با اتفاق ریاست محترم مجلس در بازدیدی که از تأسیسات و حرسان کار احداث سد شاه عباس کارخانجات ذوب آهن انجام گردید شرکت داشتم.

قبلاً از پذیرائی گرم و توضیحات مفید متصدیان بار صمیمانه تشکر میکنم خاصه آنکه برخلاف آنچه در اینگونه بازدیدها مرسوم گردیده این بار گزارشات فضل فروشانه از قام تبلیغاتی در مطالب ایشان ندیدم.

سد شاه عباس بر روی زاینده رود که از انواع سد های قوسی بتنی است به تناسب وسعت از جهت قیمت از سد های سفید رود ارزاتر تمام شده زیرا وسایل و آلات و ادوات مورد احتیاج بعضاً همان است که در رود سد اول بکار برده شده و تهیه مجدد لازم نداشته ولی نکته دیگری راجع به طولار بودن عمر سد از حیث آنست که شیب رودخانه قبل از رسیدن سد کم است و گل ولای و رسوب و مواد جاری آب نیز کم میباشد باین جهت در حدود هشتاد الی یکصد سال عمر این سد را پیش بینی میکنند.

در این مورد بخاطر بسیاریم که در سد سفید رود با هزینه فوق العاده و با سد محمد رضا شاه در رودخانه دزد که قرار بوده است ۱۲۵ هزار هکتار را زیر کشت داشته باشد هنوز در مرحله تکمیل شبکه توزیع آب رسانی هستند در حالیکه با از احداث این سد ها میگذرد و بهر روز عمر سد سپری میشود و در واقع پرمیشود لذا باید گفت در این دو سد اخیر الذکر پیشرفت توسعه شبکه توزیع بسیار بطی و ناچیز است.

قسمت دوم و اصلی بازدید ما تأسیسات ذوب آهن بود که خدای که این آرزوی دیرینه و آرمان ملی ایران بدست شاهنشاهی ما محقق بافت هم چنانکه احداث خط آهن سراسری پسته رضاشاه کبیر و افتتاح اینکار این هر دو کار در انحصار خاندان پهلوی در تاریخ ثبت و ضبط خواهد گردید درود و سپاس فراوان ما تقدیم این هر دو بانیان میباشد.

در قسمت اول بازدیدها مدرسه حرفه ای با کار آموزی بود که بمناسبت سادگی و کم خرجی و سرعت انجام کار که در ده ماه در شرف خاتمه است و هم اکنون چند نفر مشغول تحصیل و کار آموزشی هستند شایان تقدیر است مشاهده قیافه سلامت و شاد و امیدوار جوانان ایرانی همه شهرستانها و همه طبقات واقعاً موجب احساس خوش

هر سینه ای میگردید - ولی جای تعجب است که دانشکده زین ماهم ز نتوانسته است فارغ التحصیل هائی برای طرح ریوسی داشته باشد که تدریس در این مدرسه بازرجمه سندیوسی به انگلیسی و از انگلیسی به فارسی انجام میگردد.

از آن گذشته این سرعت سادگی و پیشرفت کار موجب تجدید نظر دست به وضع نامعلوم و علیل و عقب افتاده مدارس حرفه ای بران میگردد. که این داستان نیز بصورت افسانه در مده

تأسیسات اصلی ذوب آهن - آنچه متصدیان توضیح دادند از هر جهت بر نامه های مختلف عمده نقشه داری خاک ریزی و خاکبرداری شناسائی زمین محیط میزان مواد معدنی موجود و اکتشاف معادن مورد نیاز و سنگ آهن و امثال آن نصب بتن ریزی و کارهای اولیه کشی سیم کشی و الکتریکی همه و همه از بر نامه های پیش بینی شده هم تدریجاً در انجام شده و میشود باین ترتیب بدین ترتیب میرود تا سال ۱۹۷۱ این کارخانه با ظرفیت فعلی ۷۵۰ تنی کار برآورد که بعداً این ظرفیت به یک میلیون و دویست هزار تنی و بالاخره ۳ میلیون تنی گسترش داده میشود و نسبت این تأسیسات هم در حدود ۲۸۰ الی سیصد میلیون دلار تجاوز نمیکند.

ملاحظه دو رقم ۷۵۰ هزار تنی یا یک میلیون تنی همچنین قیمت ۲۸۰ الی ۳۰۰ میلیون دلار و مقایسه این ارقام با امرها و اطلاعات دیگر باید ما را به مطالعه عمیق تر راهنمایی کند در حالیکه قیمت ذوب آهن ما در حدود ۲۸ میلیون دلار است فراموش نکنیم که فقط در سال ۱۳۴۶ ما بیش از ۵۸۰ میلیون دلار ماشین آلات و قطعات منفصله و آهن آلات وارد کرده ایم و تنها مازاد واردات این کالا در سال ۱۳۴۶ نسبت به سال ۱۳۴۲ در حدود ۳۴۷ میلیون دلار بوده است از اینجا ملاحظه میشود که این کارخانه فعلی نمیتواند احتیاجات کامل ما را بر آورد از طرف دیگر مشاهده ممالکی که جمعیت آنها از ده برابر ما کمتر است مانند روسیه و آمریکا و غیره و ظرفیت کارخانجات ذوب آهن آنها از صد برابر ذوب آهن آتی ما بیشتر میباشد ما نشان میدهد که تازه اول کار است و راهی دراز و بس دشوار در پیش داریم ملاحظه

ارقام صادرات و واردات ما مرتب حاکی از آن است که در سال گذشته جمع واردات ما در حدود یک میلیارد و ۱۹۰ میلیون دلار بود جمع صادرات ما بدون نفت فقط در حدود ۱۸۲ میلیون دلار یعنی اگر درآمد نفت را حداکثر یک میلیارد دلار بر آورد کنیم جمع درآمد نفت و کل صادرات ما با مشکل از مورد نیاز واردات را تأمین میکند در اینجا باید بر نامه اقتصادی دولت و صورت و فهرست واردات را ملاحظه کنید آنوقت مشاهده میشود ما قریب هفتاد میلیون دلار مواد مصرفی از قبیل قند و شکر و گندم و اتومبیل و کاغذ و چای و امثال آن داشته ایم که بتحقیق در این مدت چند ساله اخیر اگر بر نامه های دولت صحیح تنظیم و درست اجرا شده بود میبایستی از این واردات که امکان تهیه آن در مملکت بخوبی میسر است بی نیاز میبودیم.

از طرف دیگر در حدود ۳۸۲ میلیون دلار کالای واسطه است که نه سر راه به گذاری است و نه مصرفی و بطور قطع رقمی در حدود هفتاد میلیون دلار از این کالای واسطه در این مدت نیز قابل تهیه در داخل بوده که جمع ۱۴۰ میلیون دلار امروز میتواند محلی برای باز پرداخت اقساط و بهره وامهای خارجی ما باشد بالا اقل تعادلی در موازنه پرداختهای ارزی خود بوجود آوریم. پس ملاحظه میشود که از طرفی ما احتیاج داریم که باین صنعت بزرگ و لازم حیاتی و اساسی و مادر صنایع دیگر کشور یعنی ذوب آهن توسعه فوق العاده بدهیم یعنی اگر بخواهیم در ریف ممالک مترقی و متمدن امروزی در آیم حداقل ظرفیت فعلی را باید به بیش از ده برابر گسترش دهیم. از طرف دیگر با وضع واردات و صادرات که اختصاراً عرض شد همچنین از لحاظ نیروی انسانی مورد احتیاج مسئله بصورت مشکل در میانید.

رئیس - آقای رامند وقت جنابعالی تمام شد.
رامند - اگر آقای فضائی اجازه فرمایند از وقت ایشان استفاده بنمایم.
فضائی - استدعا میکنم.
رئیس - بفرمائید.
رامند - برای حل مسائل مملکتی و نجات و ترقی و اصلاح و پیشرفت یک جامعه باید این مسائل مملکتی را عمیقاً مطالعه کرد و دردها و غل و مغلول ها را شناخت و

در بیان علاج پیدا کرد اصول انقلاب ایران همان نسخه‌ای
برای علاج و درمان از طرف شاهنشاه اعلام گردیده ولی
تحقق این انقلاب و حصول و حصول نتایج نهائی آن صرفاً با اجرای
بیمه کرده آن بدست مأمورین دولت کافی نیست و در چنین امری
امکان کار فقط موقعی مقدور خواهد بود که انجام امور
صرفاً بعهده دولت نباشد و در برابر پیشرفت مملکت يك
جهاد ملی يك نهضت عمومی مملکتی يك جنبش همگانی
وجود آید که هر فرد از ۲۷ میلیون ایرانی در سهم خود
از خود گذشتگی و همکاری و همگامی نشان بدهد
جهاد ملی و همکاری و همگامی عمومی نامر نامیه‌های
دولت موقعی قابل تحقق است که افراد از زن و مرد بزرگ
و کوچک شهری و روستائی کاسب و کارگر و کشاورز و
دانش آموز و دانشجو داخل و خارج از کشور همه و همه
حاضر به از خود گذشتگی باشند و برای این امر باید بدولت
اعتماد داشته و بزوجه کارهای جاری مملکت معتقد باشند
حال من از همکاران خود میپرسم آیا کارهای جاری دولت
فعلی میتواند جلب چنین اعتماد و اعتقادی بکنند بلکه بر
عکس این برنامه‌های نمایش خدمت طرحهای غیر قابل
توجه اقتصادی، افراط و تفریط و اسراف و تبذیر در جرها
اختلافات غیر قابل انکار و تضاد آشکار با گفتار و
گفتار با کردار مسئولین، وضع اعمال و رفتار مأمورین
نحوه تفویض و وضع قوانین جهات و ممالک انتصابات جریان
اخیر انتخابات اثرات معکوس تبلیغات و وزارت اطلاعات،
این همه و همه مسائل امثال آن صدها از جمله عواملی
هستند که باید دقیقه‌امور در بررسی عمیق قرار گیرد و انعکاس
و عکس العمل هر يك از این امور در شئون اجتماعی و سیاسی و
اقتصادی ما و بالاخره آنچه امروز براتی ما از همه چیز
مهمتر است نتایج اثرات این امور در آن جنبش ملی و
جهاد همه جانبه مورد نیاز روشن گردد
آنوقت آنانکه خادم صادقتد باید در این باره راه چاره
اندیشند و علاج درد ببینند و آن دسته از کسانی که از مقامات
دولتی و خدمات مملکتی جز نفع خصوصی و نظریات شخصی
دیدنی و هدفی ندارند باید سر از پوسته لاک‌پشتی خود بدارند
تا واقعیت زمان و موقعیت کشورمان را بشناسند و از ادامه
این رویه اندیشناك باشند.

و من این مطالب را با اشاره و الهامی از حافظ
علیه الرحمه به بیان میرسانم و خطاب به گردانندگان دولت
میگویم
کل مراد تو آنکه نقاب بکشاید
که خدمتش چون سیم سحر توانی کرد
ولی تو تال معشوق و جام می‌خواهی
طمع مدار که کار دگر توانی کرد
(احسن - احسن)
آقای عباس میرزائی از طرف من بدولت بگوئید
« طمع مدار که کار دگر توانی کرد »
۳ - تصویب صورت جلسه
رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نفاذ
نیست (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود
۴ - طرح و تصویب گزارش يك فوریتی
کمیسیون بهداشتی راجع به استرداد اراضی
و گذاری از زارعین معناد بمواد مخدر
و ارسال بمجلس سنا
رئیس - وارد دستور میشود گزارش کمیسیون
راجع به استرداد اراضی و گذاری از زارعین معناد
مواد مخدر مطرح است، قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)
گزارش از کمیسیون بهداشتی بمجلس شورای ملی
کمیسیون بهداشتی در جلسه دوشنبه ۷/۸/۴
حضور نماینده دولت لایحه يك فوریتی راجع به استرداد
اراضی و گذاری از زارعین معناد بمواد مخدر را که
گزارش آن مجدداً با رأی مجلس به کمیسیون بهداشتی
ارجاع گردید مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی که
در آن بعمل آورد تصویب کرد
اینک گزارش آن طی ماده واحده شرح زیر تقدیم
مجلس شورای ملی میگردد
ماده واحده - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون
روستائی مکلف است کشاورزانی را که در اجرای قوانین
اصلاحات ارضی و تقسیم و فروش خالصجات مالک یا
مستاجر زمین زراعتی شده‌اند در صورتیکه اعتقاد
مخدر داشته باشند و در مدت معین در آئین نامه با استناد
از تمهیدات امکاناتی که دولت در آئین نامه اجرایی

در حد مقرر و دسترس آنان خواهد گذاشت اعتبار
نمایند زمین و اگذاری و با مورد اجاره
بدون مسترد داشتن اقساط پرداختی بترتیب در
خبرش نهی سهامی زراعی و شرکتهای تعاون روستائی
- وزیر زمین و باوطنان کشاورزی محل قرار دهد
همچنین کلیه سهامداران و اعضاء شرکتهای
سهامی زراعی و شرکتهای تعاون روستائی که معناد باشند
بدر جهت مندرج در آئین نامه اعتقاد خود را ترك
نمایند و مقررات پیش بینی شده در آئین نامه
حرفه‌ای معناد واحده از عضویت شرکت های
مورد طرح سهام آنان در اختیارش ترك قرار خواهد
گرفت
وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی آئین نامه
خرابی این ماده واحده را با همکاری وزارت بهداشتی تهیه
نموده است و هیئت وزیران اجراء خواهد نمود
مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر زهنوردی
گزارش از کمیسیون اصلاحات ارضی
بمجلس شورای ملی
کمیسیون اصلاحات ارضی در جلسه چهارشنبه
۲۷/۹ - حضور وزیر اصلاحات ارضی و تعاون
روستائی لایحه شماره ۲۴۰۶۴ - ۴۷/۸/۹ دولت راجع
به استرداد اراضی و اگذاری از زارعین معناد بمواد مخدر
را که گزارش آن با رأی مجلس بکمیسیون بهداشتی
نموده گردید کمیسیون مزبور اصلاحی در آن بعمل
نبرد و مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه آن کمیسیون را
تقدیم نمود
مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی - مهذب آسدی سمیع
گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه روز پنجشنبه ۷
شماره ۱۳۲۷ حضور آقای ممتاز معاون وزارت
اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه راجع به استرداد
اراضی و اگذاری از زارعین معناد بمواد مخدر را مطرح

کرد و گزارش کمیسیون بهداشتی را در این مورد عیناً
تأیید و بتصویب رسانید
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد
مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا
رئیس - کلیات لایحه مطرح است، آقای دکتر
سعید حکمت بفرماید
دکتر سعید حکمت - بطوریکه همکاران محترم
مستحضر هستند در جلسه قبل دو نفر از همکاران ما آقای
اسدی و آقای فرهاد پور در مخالفت با این لایحه صحبت
کردند و پیشنهادی تنظیم شد که مقام ریاست موافقت
فرمودند و باقرائی مجلس به کمیسیون بهداشتی ارجاع شد
متأسفانه در کمیسیون بهداشتی هم توجه لازم نسبت به این
پیشنهاد مبذول نگردید و نهایت جمله با همکاری وزارت
بهداری اضافه شد بر گشت اینجانب روی همین اصل با توجه
باطلاعات نسبتاً وسیعیکه از ادمند در امر مبارزه و مثلاً بیان
به تریاك داشتم لازم دانستم مطالبی را بر من بمجلس شورای
ملی برسانم «ناچه قبول اقتد وجه در نظر آید» - البته
مخالفت بنده در این لایحه از نقطه نظر وزارت اصلاحات
ارضی از تباط دادن کار معنادین با کشاورزی است با این
معنی که اصلاحات ارضی يك نطفی است که امروزه
همه بآن معتقد هستیم و جزو انقلاب سفید ما است همه
معتقدیم که کشاورزان باید صاحب زمین باشند و از مزایای
قانونی انقلاب برخوردار شوند اما با توجه باینکه در این
لایحه بخصوص اشاره شده که وزارت بهداشتی و وزارت
اصلاحات ارضی آئین نامه‌ای تنظیم خواهند کرد که طبق
آئین نامه که این دو وزارتخانه تهیه میکنند اگر معنادین
ترك اعتقاد نکردند اراضی آنها را پس خواهند گرفت
این عمل را از نظر انقلاب و اجتماع اگر نگاه کنیم نقض
غرض است چون در واقع يك دهانی را از محل کارش بیرون
کردن و با اولادوزن و زندگی بشهر فرستادن از نقطه نظر
مبارزه با اعتیاد صحیح نیست هیچ حرفی نیست که باید
مبارزه کرد باید معنادین را معالجه کرد قاچاقچی را باید
گرفت ولی اصلاحات ارضی را با این لایحه و با این ماده
تفویض دادن و اقرار برای کشاورز زحمتکش که معناد هست
و وسایل معالجه هم در دسترس ندارد يك امر تملیق بمحال

است ما بعنوان مجلس انقلابی موظفیم لوابیحه که در اینجا مطرح میشود واقعا وقتی از نقطه نظر تفکر خودمان متوجه بشویم که يك لایحه قانونی قابل عمل نیست مشکلات را باید در اینجا بگوئیم تا اینکه اولیاء امور بیشتر توجه کنند که با مال اجتماع مواجه باشکلاتی نشود امروز ما دو لایحه داریم که در مجلس مطرح است کیه پشت سر این لایحه لایحه اصلاح قانون منع کشت خشخاش و تشدید مجازات قاچاقچیان و معتادین مطرح میشود این لایحه در سال ۱۳۳۸ بمجلس آمد در سال ۴۲ یعنی ۵ سال بعد وقتی دولت متوجه شد که این لایحه ناقص است متممی آورد و از سال ۱۳۴۲ تا الان که ۵ سال میگذرد معلوم نیست اولیای امور در کجا بودند و چرا این لایحه را تعقیب نکرده اند و حالا چرا این لایحه را تصویب مجلس میرسانند بعد از ۵ سال وزارت اصلاحات ارضی آمده جناب آقای دکتر ولیان گفتند که بالاخره يك کسی باید گوشه اینکار را بگیرد و آنهم من هستم اما در جریان کار متوجه شده ایم قانونیکه در ۱۳۳۸ بمجلس آمده در ۱۳۴۲ خواسته اند این را اصلاح کنند و تا سال ۱۳۴۷ دولت انقلابی نخواست با نتوانسته این لایحه را تکمیل کند و از نقطه نظر معتادین و قاچاقچیان يك صدای بگذارد که قاضی با اطمینان و اعتماد کامل بداند برای ما که میدهد عادلانه باشد و اجتماع پسندانه باشد امروز آن لایحه هم چیست سر این لایحه خواهد آمد و مورد توجه نمایندگان محترم قرار خواهد گرفت آن لایحه و این لایحه هر دو نواقص دارد و البته ما از نقطه نظر قلدو نگذاری وقتیکه بمطالب خود قانون و بمواد قانون از نقطه نظر مبتلایان با قاچاقچیان توجه میکنیم باید ببینیم از سال ۱۳۳۸ یا قبل از آنکه ما اینهمه مبارزه با ترناک با قاچاقچی کرده ایم چه نتیجه ای گرفته ایم (دکتر اسفندیاری - نحوه اجرا غلط بوده است) اگر نحوه اجرا غلط است اینکه دنباله همان نحوه اجرا است اگر در گذشته این نحوه اجرا غلط بوده این رویه نتیجه ندارد از نقطه نظر جرم شناسی امروز متخصصین معتقد هستند با بدلیل از کتاب جرم را در نظر گرفت (صحیح است) باید بدلیل اجتماعی ابتلا چیست باید ببینیم از چه راهی باید وارد شویم تا معشای نداشته

باشیم برای اینکار در تمام دنیا در حال حاضر راه‌هایی دارند این ابتلا تنها مربوط با ایران نیست بنده برای مثال مبارزه‌ای را که فرانسویها بعد از جنگ دوم با الکلیسم شروع کردند بطور خیلی خلاصه عرض میکنم جنگ دوم جهانی که تمام شد فرانسویها با این مسئله پی بردند که شکست خیلی فوری فرانسویها در جنگ دوم باید يك عواملی داشته باشد که یکی از آن عوامل را الکلیسم دانستند برای اینکار آمدند مطالباتی کردند متخصصین فن و محققین علم الاجتماع و جرم شناسی مطالباتی کردند و دیدند الکل است که آنها را به این ناسامی کشانده است اما بطور آمار داشتند آماری که در سال ۱۹۴۵ به سازمان بین المللی بهداشت جهانی رسید گفتند برای فرانسوی هادر مقابل هر ۶۸ نفر يك نفر الکلی داریم و هر فرانسوی در سال ۲۷ لیتر الکل مطلق میخورد و در ۳۰ قدم يك میخانه است اینها را در نظر گرفتند مقدار در نظر گرفتند آنوقت اقدام به مبارزه کردند اما اگر در ایران از وزارت بهداری بپرسیم چقدر ترناکی داریم چند نفر معتاد هستند و چه مقدار ترناک در سال مصرف میشود و چقدر هروئین مصرف میشود هیچ کس نمیداند و روز يك قانون می آورند بدون توجه با اینکه نتیجه این قانون چه خواهد بود مادر اینجا این لایحه را برای دهانی نظر گرفته ایم در مدتی که وزارت بهداری و وزارت اصلاحات ارضی در نظر گرفت اگر معنادر ترناک نکرد زمین میگیریم و بیرونش میکنیم ولی بگوئید که اول این جنگ باید بکنند و بچش چکار باید بکنند هیچ چیز بنده در این مجبورم يك مطلبی را که چندین پیش وزارت دادگستری یاد کرد عرض کنم گفتند ۴۸ درصد زندانیان فعلی قاچاقچی هستند با مبتلایان مواد مخدر و ما سال گذشته ۱۸ هزار نفر در سال بانها قاچاق و حمل مواد مخدر را کرده ایم و حالا بر این تعداد با این لایحه یا افزایش پیدا بچش چه بکنند بالاخره اگر بحال اجتماع ایران نگاه میکنیم باید بحال آنها هم فکری بکنیم باید بحال این قانون دهاتی را ازده خارج میکنیم و شهرها را با او میخوایم چه بکنیم قائم مقام دبیر کل انجمن بود که در تهران بود این درد بی درمان جامعه ما را می کشند و در روزنامه‌ها هم متأسفانه نوشتند (مهندس)

درد جامعه (برائی با شربت) او گفت ۲۲ درصد جمع ترناکی که در دنیا کشف شده بود از ایران بود ۱۴ درصد هروئین هائی که در دنیا کشف شده بود در ایران کشف شده این ترناکی پلیس ایران بوده که اینقدر کشف کرده است این فراوانی متاع بوده در ایران که خریدار داشته و برای اینکار راه‌هایی باید انتخاب کنیم و این دردها درمان داروئی درمان این نیست جناب آقای مهندس ارفع که دهاتی را که ترناکی است زمینش را بگیرند و بکنند و در شهر و برای معالجه اش هیچ اقدامی نکنیم لان بنده وزارت بهداری جناب دکتر مرشد اینجا هستند که چنانچه امروز يك ترناکی مراجعه بکنند بگوئید من ترناکی هستم و میخواهم ترناکم تا دو سال برایش بوی و حایست قانون را مردم احترام میکنند برای موقعیکه قانون شفیع اجتماع باشد بنده در اینجا يك مثال کوچکی عرض میکنم در ماه گذشته پلیس تهران يك ملائمتی داد که از افراد کان متخلف يك میلیون تومان جریمه گرفتند من میخواهم از پلیس تهران با اشخاصیکه ترناک تهران در دست قدر نشان دارند بپرسم این يك میلیون تومان جریمه گرفتن و این با خط بزرگت و داشت در روزنامه‌ها نوشتن بنظر شما آیا دلیل احترام قانون است با دلیل غیر قابل تطبیق بودن مقررات ترافیک با میلیون تومان با توجه بشماره اتومبیلها یعنی هر قدر در عرض مایه يك دفعه تخلف کرده حالا باید ببینیم جامعه ما همه تخلف هستند با قوانین ما نارساست در این من میگویم راه حل این مطلب این است که وزارت بهداری باید در نظر داشته باشد که اول تعداد معتادین مواد مخدر در ایران چقدر است و مصرف ترناک چقدر دلیل از کتاب چیست و پیشگیری چیست و با توجه شده این جهات چه در مدارس و چه در وزارت خانه‌ها و چه در معنی جهاد ملی قیام ملی در جهت مبارزه باید در پیش گرفت و افکار عمومی را آماده کرد و بعد با توجه به فکر عمومی باید دست به اینکار زد شما میخواید ترناکی را بگیرد در حالیکه ۴۸ درصد زندانیان شما معتادین مواد مخدر هستند و این زندانیان حتی مسأورین شما را هم معتاد میکنند شما الان گرفتاریهایی را که زندانیان دارند در

نظر بگیرید مدتهاست برای کشاورزان با برای اصلاحات ارضی قانون نمیگذرانیم برای جامعه ایرانی قانون میگذرانیم لایحه اصلاحات ارضی بجای خود محترم و محفوظ و بنده بهیچ عنوان نظر بخصوص با آقای دکتر ولیان ندارم (دکتر ولیان - این لایحه در دولت آورده نه دکتر ولیان) این مطالبی که عرض میکنم مطالبی است از نظر فنی باید متخصصین یعنی در مرحله اول وزارت بهداری باید بگویند چرا در عرض این ۵ سال این قانون را بمرحله اجرا نگذاشتند اگر نقصی داشته چرا تکمیل نکرده و الان تا يك کلمه راجع باین موضوع صحبت میشود میگویند باید بوجه کافی در اختیار وزارت بهداری برای مداوا بگذارند بعد هم دولت میگویند بنده بودجه اش را ندارم بعد هم مداوای معتادین معلوم نیست چطور میشود بعد از ۳ ماه تا یکسال یا پنجسال دیگر يك لایحه اصلاحی میآورند و میگویند این کافی نبود این را آوردیم بنده پیشنهاد میکنم این لایحه را اگر وزارت بهداری قبول دارد که در متن لایحه بعدی که در دستور مجلس قرار دارد باید بیاید مقدرات خودش را بگیرد بگوید چقدر تخت خواب دارد وسایل درمان چیست شما در وزارت اصلاحات ارضی پس از آنکه زمین را دادند و مأمور شما فردا آمد گفت حسامی ترناکی است این را کی میخواهد تشخیص بدهد خود آن نماینده اصلاحات ارضی با همان حسن و حسین که میآیند و میگویند که فلانی ترناکی است و آباشما وشیشه آزمایش دارید، وسایل درمان دارید شما که امروز در ۳۵۰ آبادی يك درمانگاه ناقص ندارید چطور میشود در اقصی نقاط مملکت از زمین نشین تا دروازه تهران ترناکی را بتوانید معالجه کنید یا آزمایش کنید و سائش را اول وزارت بهداری باید بگویند من این وسایل را دارم این تجهیزات را دارم اینقدر معتاد را معالجه کرده ام ما در تمام تهران دارو ندارم يك دوا برتان است و درست سیصد تخت خواب دارد بعقیده بنده این عمل کار بسیار مشکلی است و بعد از چند روز یا چند ماه دیگر خواهید دید که عددهای از دهاتی که فعلا به آنها زمین داده اند میآیند تهران و در شهر دنبال آقایان که معتاد کاری بکنند امروز علت اینکه هروئین مارا تهدید میکند بعلت قوانین نارسائی بوده که در گذشته

کمیسیون است. هر دو نفر هم اگر بشکارت میگویند
 اگر قدری برای معانی خود هم داشت و در مقابل نسل جوان
 و در مقابل ملت ایران مسئول خود هم بود و بالاخره
 بشماره ۱۰۰ است که در وزارت بهداری مقدور است که دوازده
 عرض مجلس شورای ملی است. در این باره هم در قسمت مواد معدنی
 در این لایحه تقاضای کمیسیون و بعد از آن لایحه وزارت
 بهداری همانطور که سه سال در خواب خوش بوده. یک ماه
 دیگر هر دو نفر در شان مطالعه کنند و بعد از آن لایحه تکمیلی
 بیاورد (احسن، احسن)

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید

مهندس ارفع - بنده تصور میکردم آقایان بایستی که
 عنوان اقامت دارند یعنی اسما بعنوان اقامت و معنای تمام
 نظر به اصلاح طلبان اکثریت همکاری دارند در مورد
 این لایحه هم دولت را تشویق و تشویق میکنند و با حسن
 استقبال آقایان رو برو خواهد شد. همه میدانیم یکی از
 قبحهای بزرگی که در راه اصلاح جامعه ایرانی و طبقه
 نامه کشور باید برداشته شود رهایی افراد معتاد است از
 اعتیاد و غیره. حالا اعمال اصلی هر چه باشد برای اینها
 این گیرندگی ایجاد شده است (مهندس ناصر بهبودی -
 کمی منکر این اصل نیست) همکار از چند جناب آقای
 دکتر سعید حکمت که سوابق ممتاز ایشان چه در قسمت
 قانونگذاری و چه در دانش جرم شناسی و وسعت معلومات
 و اطلاعات و حضورشان در کنفرانسهای بین المللی و مجامع
 علمی مورد افتخار ما بوده و یقیناً وسعت فکر و اطلاعات
 کافی دارند. اشاره ای نسبت به این لایحه و مخالفتیکه با
 لایحه کردند اگر بنده بخواهم خلاصه کنم در سه چهار
 نکته خلاصه میشود یعنی این است که مسا مقدمات
 اجرای این قانون را نداریم مسئله دوم این است که به
 وزارت اصلاحات ارضی چه ارتباطی دارد که در این زمینه
 اقدام کند. مسأله سوم این است که برای جلوگیری از
 ارتکاب جرم باید با عدالت ارتکاب پیدا کرد و در صورتی
 اجتماعی و اینهم که یک نوع جرم است. علل ارتکاب
 چیست مسئله چهارم این است که اگر بیاوریم و قانون را
 اجرا کنیم بعد از آنکه مشکلات دیگری رو برو هستیم و
 آن بیسر و سامانی طبقه کشاورز است که زمین و آبش را

گرفته اند. شهر روانه اش مکرر دیده اند به این جهت
 نکته که فکر میکنم جدیدتر مایشات جناب آقای دکتر
 سعید حکمت است باید جواب عرض کنم اولاد مورود در
 سازمان اصلاحات ارضی در این امر آقایان را با آوارگی
 به یک مسئله ای که در ابتدای انقلاب سفید ایران هست
 مطرح بود و مورد انتقاد و شاید یکی از نکات بسیار حساس
 بود که افراد مخالف با انقلاب سفید ایران روی آن گفتار
 میگذاشتند و آن عبارت از این بود که جامعه کشور
 ایرانی آن رشد فکری و اجتماعی را بقدر کافی پیدا نکرد
 که اگر آقای مالک را از بالای سر او برداریم
 خودش را اداره کند مالک باید همیشه بعنوان رفیق
 بعنوان معلم بعنوان مرشد بالای سر کشاورز باشد تا او
 ادامه زندگی بدهد این یکی از دلالت بسیار ضعیف بود
 که در عین حال مستمسک برای کسانی شده بود که
 انقلاب سفید ایران مخالف بودند ولی در همان موقع
 پاسخ داده شد که اگر ما مالک را با آن خصوصیات که
 در نظر دارید از بالای سر کشاورز بر میداریم تازه
 دیگری که تمام محاسن یک مالک خوب را داشته باشد
 مستقر میکنیم منتهای مضاری که موضوع ارتکاب زمین
 و استثمار در این مملکت پیش آورده و این دستگاهها
 است از وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و دستگاهها
 میباشد. در جهت ارشاد کشاورز قدم بردارند بنده
 نیستم که وظیفه وزارت اصلاحات ارضی ما همین جناب
 پیدا میکند که املاک را تقسیم و یک مقدار سند مالکیت
 صادر کند و بعد بدست کشاورز و او را بر او خدایا یک
 وظیفه اصلی وزارت اصلاحات ارضی از آن زمان شروع
 میشود که گرفتاری این نقل و انتقالات خاتمه پیدا کرده
 از آن بعد زمان سازندگی اصلاحات ارضی است
 من همانطور که در لایحه وظایف وزارت کشاورزی هم ذکر
 کردم در لایحه وزارت اصلاحات ارضی هم عرض کرده ام
 سازمان ترویج و وزارت کشاورزی در داخل وزارت اصلاحات
 ارضی مستقر شود چرا؟ برای اینکه کار اصلاحات ارضی
 ارشاد و هدایت کشاورز باشد و همین نحو در سایر
 که وابسته به امور کشاورز است وزارت اصلاحات ارضی

باید باشد. بدین نظر و راهها باشد و امروز ما مورین سازمان
 اصلاحات ارضی اولین ما مور دولتی هستیم که در سطح ده
 و کشاورزین در خود میگویند بنا بر این اگر این وظیفه را
 در سطح میدهود وزارت اصلاحات ارضی و اگذار کنیم صحیح
 تر است که برای جلوگیری و راهمائی از انحراف
 که در این نسبت با اعتیادات مضرت انتخاب کرده ایم بنابر
 این در مورد اول باید عرض کنم که وزارت اصلاحات ارضی
 در سطح ده مهم ترین دستگاهی است که میتواند باین
 وظیفه خطیر برسد شما خودتان به ضعف سازمانهای بهداری
 نسبت معتقد ما هم اعتراف داریم و میدانیم که هیچ وجه
 نمیتواند برای دستگاههای دیگر که بتوانند امروزه
 در جهت تصور یک ما مورین اصلاحات ارضی با کشاورز
 در تماس باشند در تماس باشند اینها با فرد فرد کشاورزان
 تماس هستند تمام خصوصیات آنها را میداند و تمام
 علاقت ارضی به ما مور اصلاحات ارضی در سطح ده فراهم
 است اگر ده سال پیش ما مورین کشاورزی چنین ادعائی را
 میکردند من حمل بر خود ستایی میکردم ولی امروز
 بر حسب کبرتی که دارند و تماسیکه با روستائیان پیدا
 کرده اند میتواند آنها را بشناسند و به خصوصیات آنها
 برسد باشند (دکتر سعید حکمت - آیا مداوا را هم بلد
 هستند) اجازه بفرمائید عرض میکنم در لایحه نگفته
 است در اصلاحات ارضی بعنوان پزشک اقدام میکنند بنده
 چنین چیزی در لایحه ندیدم (دکتر سعید حکمت - ما هم
 همین گفتیم که کسی نباید مداوا بکنند) در لایحه
 بگوید زمانیکه مقدمات دولت اجازه داد و وسائل
 ترشح شد برای کشاورز فراهم کرد و حتی در این لایحه
 حتی بابت نظریه قبلی یعنی توجه شده یعنی تمسک بگوید از تاریخ
 فلان هر کسی که معتاد بود با او این معامله را میکنیم
 این تعیین کرده و آن زمان زمان فراهم شدن مقدمات
 بسیاری ترک اعتیاد کشاورزان (دکتر بزرگان پناه - یعنی
 پیشنهاد آقای دکتر سعید حکمت) بنابر این بطوریکه
 ملاحظه بفرمائید تا موقعیکه مقدمات فراهم نشود
 نمیتواند بپایه شود و اجرا بشود (صحیح است) (فرهاد پور -
 پس وقت گذراندنش چیست؟) مسئله سومیکه
 بنده در عرض کردم این است که آنقدر که اعتبار در سطح
 شهری موجود دارد در سطح روستاها وجود ندارد (بکنفر

از نمایندگان بزرگس میفرمائید) نه برعکس نیست شما
 مطمئن باشید بدوجهت در نسل جوان روستائی فوق العاده
 اعتیاد کم است و اگر هم هست یک عده پیر مردهای سابق
 و آنهم در جائیکه نمیتوانند وسائل آن را فراهم کنند بنده
 فکر میکنم که بر اساس طبع بشری که همیشه معتاد است
 بطرف منتهیات رو بیاورد همین تعابلات در کشاورزان ما هم
 ممکن است وجود داشته باشد اما تنها این تعابلات کافی نیست باید
 مقدورانی هم وجود داشته باشد کشاورزان ما امروز گمان
 نمیکنم احتیاجات زندگی شان بقدری مرتفع شده باشد
 که بتوانند تریاک یا هر روئین یا سایر مواد مخدر را
 با آن قیمت گران بدست بیاورند و بروند دنبال تریاک
 کشیدن اینها مال زمانی بود که در آمدهای سرشار املاک
 برای یک عده الکین وجود داشت و چون اینها سرگرمیهای
 دیگری نداشتند خودشان را مشغول میکردند به کشیدن
 تریاک و غیره ولی کشاورز امروز آن کشاورزی نیست که
 برود تریاک قاچاق به آن قیمت را بخرد و بکشد تا آن حد که
 بگوئیم اگر ۷۵ درصد جمعیت کشاورز است ۷۰ درصد آنها معتاد
 هستند نه اینطور نیست (زوجانی - در گذشته معالجه
 بیماریها را تر باکمیدانستند و تریاک یکی از دواهای معالجه
 بیماری بود) صحیح است در آن موقع معمول بود که هر کس
 به دردی مبتلا بود ام الملاج آن را در تر باکم جستجو میکردند
 ولی امروز این وضعیت را نداریم مسئله دیگری که باید به
 آن توجه کرد این است که در بین جوامع عقب افتاده و
 گروههایی که در سطح فکری پائین هستند بیان منطقی
 استدلال، تشویق و صحبت به تنهایی برای اینکه آنها را از
 با اساسی خودشان به حاد حقیقت متقابل کند کافی نیست
 در این قبیل جوامع حتماً احتیاج به این است که یک
 ضمانت اجرایی شدیدی برای جلوگیری از ارتکاب و خود
 داشته باشد شما اگر صرفاً کشاورز را بنشانید و با او صحبت
 کنید نصیحت کنید بند بدهید آنقدر مؤثر نخواهد بود
 ولی وقتی که ملاحظه میکنم قانونی وجود دارد که بموجب
 این قانون چنانچه نخواهد به مقررات مملکتی کردن
 بگذارد چنانچه خواهد در سلامت و سعادت خودش قدم
 بردارد ناگزیر بر وادارش میکنند ناچار تعابلی او به این
 قبیل اعتیادات و اعمال کمتر خواهد شد و این نرس همیشه

در خودش هست و عامل مؤثری است برای اینکه طبعاً از
شعبه خودش دست بردارد بنده خیال میکنم تا جمیع جهاتی
که در نظر بگيريم سازمانه های اصلاحات ارضی و گسترش
آنها در مملکت تا آنچه بدو طبقه سلسلی که وزارت اصلاحات
ارضی نسبت به ارضاد و هدایت و تربیت کشاورزان دارد و با
توجه به اینکه دولت خودش معتقد است که اجرای این قانون
و الزوماتی شروع کند که در هر ناحیه طبق آئین نامه
اجرائی این قانون وسایل و موجبات ترک اعتیاد فراهم باشد
بناوجه بقای مطالب و جوان است که بنده با این لایحه
موافق هستم اگر نیست به جامعه ایرانی و کشور ما بطور
کلی آقایان برای برداشته باشند در لایحه عمومی پیشنهادات
آقایان کاهلا حائز توجه و احترام است و
به این پیشنهادت توجه میشود و کمیسیونها میینند
(دکتر یزدان پناه - در کمیسیونها رسیدگی شده) و
بنابر این این قسمتی که مربوط بیک طبقه مولد کشاورز است
و در سطح روستاهای ما انجام میشود بنده معتقدم که
آقایان موافقت بفرمائید و در شان مجلس انقلابی نیست
که بگویی لایحه ای که در جهت اصلاح وضع اجتماعی ،
اقتصادی ، اخلاقی و همه چیز کشاورز مجلس تقدیم شده
از طرف آقایانیکه حقا بنده میدانم با تمام قدمهاییکه
در راه اصلاح مملکت برداشته میشود مصممانه همگام بوده اند
بگوئیم که از طرف این آقایان با چنین لایحه ای مخالفت
شده است . (صحیح است ، احسن).

رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید .

فخر طباطبائی - در این لایحه آنچه بنده استفاده
کردم از مجموع فرمایشات آقایان اینکه با اصل فکر
مخالفتی نیست ، ذوق این هم داریم ، در قانون استخدام
داریم که اشخاص معیار استخدام نمیکند ، و در اصلاحات
ارضی هم بر اساس این فکر ، فکر کرده است کشاورزانیکه
در این سازمانهای کشاورزی که تشکیل میشود و در این
تعاونیها که میخواهند کار میکنند باید نیروی کار داشته باشند
و معیار نباشند ، پس اصل فکر صحیح است ولی چیزی که
هست و مطلبیکه مورد بحث واقع شده راجع بطرز اجرای
این قانون است پس اگر آنکه این لایحه بصورت قانون
در آمد بنده آنچه از فرمایشات جناب آقای مهندس ارفع

بهداری و کمیسیونهای مربوطه دیگر که باید این لایحه
مطالعه کنند و بررسی شود و یک چیز جامعی باشد نه
اینکه استند فرمایش جناب آقای مهندس ارفع ، در
آینده اجرا نشود چه فایده ، ما میخواهیم اجرا شود ، ما
میخواهیم کشاورزان را وادار کنند که ترک اعتیاد کنند ما
که میخواهیم این لایحه يك لایحه تبلیغاتی باشد که
هدفش اجرا نشود ، و این صحیح نیست ، بیش از این
عرض ندارم .

رئیس - بنده میخواستم حضور همکاران فرا کمیسیون
خبر و در این جلسه بگویم که این لایحه خود بخود دوشوری
شده است برای اینکه یکبار در جلسه علنی مطرح شد و
در این مجلس به کمیسیون فرستاده شد ، بنده تقاضا کردم
بهمه نمایندگان اگر پیشنهاداتی دارند تشریف ببرند
در کمیسیون ، پیشنهادها بشان مورد رسیدگی قرار بگیرد
و در حقیقت این شور دوم لایحه است .

دکتر اسفندیاری - جناب رئیس ما لایحه را يك
شعبه تفکی کردیم چون برای يك موضوع خاصی به
کمیسیون بهداشتی رفت .

محمد اسدی - جناب آقای رئیس بنده پیشنهاد
دهنده بودم که این لایحه به کمیسیون بهداشتی برود بنده
را دعوت نکردند و ناچار پیشنهاد خود را در این جلسه
تجدید کرده .

رئیس - آقای مصطفوی بفرمائید .

مصطفوی - قسمتی از مطالبی را که بنده میخواستم
راجع به فوریت لایحه عرض کنم مقام ریاست فرمودند
ما اگر افعاً قدممان این است که درباره يك لایحه تحقیق
کامل و بررسی دقیق بشود و دو مرتبه در مجلس بررسی
شود این کار شده است برای اینکه در جلسه پیش هفتی
موافق به مخالف صحبت کردند و چون مقام ریاست هم مثل
آقایان نظرشان این بود که در این لایحه وقت بیشتری
اشود وقت فرمودند که لایحه مجدداً بر گردد و برود
به کمیسیون بهداشتی و با رأی مجلس اینکار صورت گرفت
شده این لایحه که فوریتش را خودتان تصویب فرمودید
عملاً فوریتش سلب شده و در حقیقت دوشوری مورد رسیدگی
واقع میشود بنده خیال نمیکنم که این مصلحت مجلس

انقلابی باشد که گفته شود يك لایحه با وجود اینکه يك
لایحه مترقی است همانطوریکه جناب مهندس ارفع فرمودند
از نظر اجتماعی ، بهداشتی و اخلاقی کشاورزان مملکت مؤثر
است صحیح نیست که گفته شود با وجودی که فوریتش
تصویب شده بود و بگردد آما به مجلس و ساز به کمیسیون
برگشت مجدداً دوشوری شود و بنده خیال نمیکنم که اگر
موافقت شده است منظور از دوشوری این است که دو بار
در باره لایحه ای صحبت شود آن جلسه و این جلسه صحبت
شده و بنظر بنده کارزایان تمام کرد ، اما در اصل مطلب که
جناب آقای مهندس ارفع مطالبی فرمودند و آقای طباطبائی
هم بعد از ایشان صحبت کردند خوشبختانه با اصل لایحه و
اصل موضوع موافق هستند اما يك موضوعی فرمودند درباره
مرجع رسیدگی و وسیله درمان ، در این قانون گفته شده
که طریق اجرای این کار بوسیله آئین نامه است و این مسلم
است که مهندس کشاورزی را مأمور درمان يك کشاورز
معتاد نخواهند کرد ، چون گفته شده است « دولت » و
گفته نشده است وزارت اصلاحات ارضی و مسلماً با وزارت
بهداری تشکیلاتی در سطح روستا خواهد داد و با وزارت
اصلاحات ارضی يك برنامه خاصی خواهد داشت بنابراین
این کار بوسیله پزشك و متخصص انجام خواهد شد و مرجع
رسیدگی هم همانها خواهند بود و این کار آئین نامه دارد
و آئین نامه هم مسلماً به کمیسیونهای مجلس می آید (مهندس
ناصر بهبودی - کجا نوشتند که آئین نامه به کمیسیونهای
مجلس بیاید ؟) در موقع تقدیم آئین نامه برای اینکه در
موقع اجرا هیچگونه اشکالی پیش نیاید آقایان می توانند
اگر نظرانی دارند بفرمائید (مهندس ناصر بهبودی - لایحه
را مطالعه بفرمائید آئین نامه به تصویب هیئت وزیران
میرسد نه مجلس) فرق نمی کند در موقعی که آئین نامه
تنظیم میشود آقایان هر نظری دارند بنویسند (دکتر
اسفندیاری - برای دولت بنویسیم ؟) یا در مجلس مطرح
کنید و بدولت تذکر بدهید تا دولت رعایت کند و این يك
چیز مسلمی است ، اگر بهانه گیری است که مطلب دیگر
است و بنده مسلم می دانم دولت یا وزارت اصلاحات ارضی
کشاورزی را که معتاد نباشد هیچوقت حاضر نیست يك

چنین ظنی در دربارش بشود. هر چه آنهم معلوم است ،
 مهندس نصر بهودی - وقتی مأمور اصلاحات ارضی در
 انتخابات دخالت می کند ، در بهداشت مردم هم دخالت
 خواهد کرد (بنده اظهارات جناب عالی را درباره دخالت
 مأمورین وزارت اصلاحات ارضی در انتخابات تکذیب
 می کنم و تمام ملت ایران هم تکذیب می کنند) (صحیح
 است)

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید

فرهاد پور - بنده در توبت قبل که این لایحه
 مطرح بود مطالبی خدمت همکاران محترم عرض کردم که
 با نهایت تأسف باید عرض کنم که مورد توجه دقیق قرار
 نگرفت ، در اصل مطلب بین طرفین فکر مساوی اکثریت
 هیچ اختلافی نیست ، مسا معتقدیم که باید ریشه
 اعتبار از مملکت کشف شود ، من امروز عرض کردم فقط
 زارعین روستا نشین کافی نیست ، بیاید شهرها را هم مشمول
 کنید ، آقای وزیر ، من دفاع از تریاکی نکردم و همین
 مسئله باعث تأسف و تعجب است که در يك روز دو لایحه
 بیاید که با هم موارد متناقض دارند در يك مورد در يك اصل
 این جز اتلاف وقت مجلس چیزی نیست تفاوت در این است
 (دکتر اسفندیاری - تفاوت را بفرمائید) الآن عرض میکنم
 تفاوت در این است که بنده در جلسه گذشته عرض کردم و
 تقاضا کردم که آقای وزیر اصلاحات ارضی متعین کنند
 نظرات ما در هیئت دولت باشند و لایحه ای به مجلس
 بیاید کافی و وافی به مقصود و نتیجه ای که ما از منع کشت
 خشخاش و این جرائمیکه اینجا نوشته شده است گرفتیم
 بعکس بود ، من این را صریحاً عرض میکنم (دکتر
 رهنوردی - صحیح نیست کسانیکه در باره منع کشت خشخاش
 فعالیت کردند مملکت خدمت کرده اند) ما مقیدو نهاتومان
 خسارت کشیدیم و عده زیادی الآن معتاد دارم و خروار
 خروار تریاک به مملکت ما قاچاق می آید و میکشند (صحیح
 است) ولی امروز وعده کردند و شاید قانع بودیم ما بساین
 وعده ولی اگر قرار باشد لایحه ای که مورد نظر من بود
 این باشد که امروز مطرح میشود حرفی ندارم ولی آقای
 وزیر اصلاحات ارضی در همین مسأله واحد رسیدگی
 کنند گانش حتی به افعالیکه باید در اینجا بکار برده شود
 دقت نکرده اند ، تناقضش چی هست؟ ما همین الآن داریم
 لایحه ای میگذرانیم بسیار مترقی که دیگر مستاجری

وجود نداشته باشد شاید در این لایحه کامه مستاجر را
 آورده اند ، اجازه بفرمائید ، يك مجلس انقلابی و دواز
 انقلابیکه هدف دارد و میدانند این لایحه را برای چی آورده
 لوابحش باید مسا هم هم آهنگی داشته باشد شما اینجا
 نوشته اید ، وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکتد
 است کشاورزانی را که در اجرای قوانین اصلاحات ارضی
 و تقسیم و فروش خالصجات مالک یا مستأجر زمین زراعتی
 شده اند ، اینجا شده اند ، يك فعلی در گذشته است یعنی
 کسی که بعد از این بشود مشمول نیست و بعد نوشته اند
 در صورتیکه اعتیاد مواد مخدر داشته باشند ، آقا اگر
 کسی بعد معتاد بشود تکلیف چیست؟ (دکتر پیران بنام لایحه
 بمجلس می آید برای چی ، برای اینکه اصلاح شود) ما
 ولی پیشنهاد دادم که گوش نکردند ، در این لایحه نه
 میگویند زارعی که معتاد شود اموالش مصادره میشود
 و در این ماده نوشته شده است هر کس استعمال بکند بین ما
 تا یکسال حبس دارد و از صد تومان تا هزار تومان
 جریمه دارد ، این دوتا متناقض است ، اجازه بفرمائید
 این خبر را کمیسیون بهداشتی و کمیسیون دادگستری
 کمیسیون اصلاحات ارضی هر سه امضا کرده اند ، و خبر
 دیگر را هم همین سه کمیسیون بهداشتی و دادگستری
 و اصلاحات ارضی امضا کرده اند ، آیا تمیض این دورا
 کمیسیون تلفیق کرد ، اینقدر با عجله و شتاب ، بنده
 قبول دارم ، باید دست شما را باز گذاشت باید بشانکه
 داد ، بایستی زارع را حمایت کرد تا از اعتبارش جلوگیری
 شود ، اما همکار محترم جناب آقای مهندس ارفع مطلب
 فرمودند ، از يك طرف قبول دارند که سازمانهای بهداشتی
 ما ضعیف است و از يك طرف معتقد هستند که آیین نامه
 اجرای این لایحه که بقول آقای مصطفوی اجرای این
 لایحه موکول به تنظیم آیین نامه است هنوز تهیه نشده
 پس چه عجله و شتابی است برای اینکه اینطور بفرمایند
 لایحه را بگذرانیم (مصطفوی - ناقانون نباشد که آیین نامه
 تنظیم نمیشود) اجازه بفرمائید قانون را مطالعه میکنم
 متن را آماده میکنند ، بجزر هم آهنگ میکنند ما هم
 وقت کافی رسیدگی میکنیم همفکری میکنیم ، من آرزو
 اینقدر در این مورد همفکری نشان دادم که از طرف

و کمیون خبر مردم
 رئیس - آقای فرهاد پور مطالبی را که بفرمائید
 موضوع اول این لایحه نیست
فرهاد پور - بنده در جلسه گذشته با این لایحه
 مخالفت کردم
 رئیس - منظور این است اگر با لایحه مخالفید
 بحث دیگری است ولی اگر راجع به فوریت لایحه مخالفید
 که بحث خلاص است چون قبلاً تصویب شده است
فرهاد پور - معذرت میخواهم بنده شاگرد ابتدائی
 در این مورد صحبت میکنم ، بهر حال آنچه لازم
 بود است ، اینجا جای پیشنهاد هم نیست ،
 پیشنهاد در کمیسیون که رسیدگی نکردند ،
 بنده در این لایحه با اصلش مخالفم ، با فوریتش
 معتقدم این لایحه با فرصت کافی وهم آهنگ
 لایحه دیگر که امروز در دستور است
 تهیه شود ، بطوری بگذرد که تناقض نداشته باشد
 بقدری که در روستا جرم میکنند اموالش را مصادره
 میکنند ولی از باب طرف در شهر میبینیم بین صد تا
 هزار تومان جریمه دارد و این در شان قوه مقننه نیست
 گذشتیم بفرموده لایحه به این کیفیت برای رسیدگی
 در کمیسیون بیاید و در اینجا مطرح بشود ولی جناب آقای
 مهندس ارفع متأسفانه باید عرض کنم که کشاورزها در
 بنده بیشتر مورد تهدید معتاد شدن بمواد مخدر هستند
 چون هر چه سطح زندگی و درآمدشان بالا برود قاچاقچی
 هم دنبال پول میرود و شما رفتی معتقدید که وضع این
 زمین و کشاورزان روز بروز نسبت بگذشته بهتر شده و
 بهتر خواهند شد ما بر این بنده استدعا دارم که جناب آقای
 وزیر اصلاحات ارضی موافقت فرمائید از عجله و شتاب
 در این لایحه صرف نظر شود و اگر تنها راه حل این است
 که خود شما قبول بفرمائید و اجازه بفرمائید
 که در این لایحه يك غرور و برتری بیشتری بشود
 چون لایحه کلی و اصلی در باره مواد مخدر و تنبیه قاچاقچی
 تهیه شده است در همین روز در دستور مجلس است
 اگر در این لایحه منظور شما نامی نشده است وقت يك چنین
 لایحه ای نباید نظراتان را تأمین کند

عباس میرزائی - شما که با اصل لایحه موافق بودید

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید

دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی)

بنده خواستم از فرصت استفاده کنم و با اجازه خانما
 و آقایان خیلی مختصر و ساده و سالم بفرمائید اینکه
 درباره این لایحه بعنوان مخالف بیان شد نظر خودم را
 عرض کنم ملاحظه بفرمائید در جلسه قبل هم که اینجا
 صحبت بود اول صحبت از این بود که این لایحه جزئی
 از مملکت را در بر میگردد ، دوست عزیز آقای فرهاد پور
 اینجا بنده توضیح دادم که این لایحه اکثریت قابل
 توجهی از مردم مملکت را در بر میگردد و وقتی گفتم
 ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ حتی بخاطر دارم که یکی از آقایان
 نمایندگان راجع به پورساتنا اظهار نظر کرد گفتم حداقل
 آن میشود ۵۰ پس بنابر این این لایحه محتویش اکثریت
 قابل توجهی از مردم این مملکت هستند و حالا عرض
 میکنم بچه دلیل وزارت اصلاحات ارضی موظف است این
 کار را انجام بدهد و حال آنکه بر اساس آنجمله بین الاثنین
 که فرمودند وزارت اصلاحات ارضی وظایف خودش را انجام
 میدهد مسلماً در انتخابات نه وظیفه ای بعهده دارد و نه انجام
 داده و نه خواهد داد نمایندگان محترم برنامه سازندگی
 اصلاحات ارضی شروع شده این يك حقیقتی است که همه
 ما در باره آن هم صدا هستیم در برنامه سازندگی اصلاحات
 ارضی در ایران باید بخیلی از مسائل توجه داشت در لایحه
 پیشنهادی دولت يك فکری عرضه شده و این فکر چنانچه
 در ساحت مقدس مجلس شورای ملی و مجلس سنا تصویب بشود
 و توشیح بشود و ابلاغ بشود بصورت يك قانون اجرا خواهد
 شد و با این که هنوز لایحه اش را در حین شور و بررسی
 داریم سؤال میشود چه جور اجراء میکنیم حال آنکه
 نظر بنده چیست اگر این لایحه بصورت قانون از تصویب
 مجلسین گذشت و ابلاغ شد در هر لحظه ای امکان برای فرد
 فرد خانما و آقایان محترم وجود دارد که از دولت سؤال
 کنند که لایحه ای را که ، آن ترتیب آورده با آنهمه عجله
 و اسرار و جواش و تمامت حالا چطور اجراء خواهید کرد
 مسلماً جواب داده خواهد شد (دکتر اسفندیاری - حالا
 بفرمائید) اینجا دوست عزیزم جناب آقای دکتر سعید حکمت

که در فن خودشان استاد هستند مطالبی را بیان کردند که تا آنجا که اطلاعات عمومی من اجازه میدهد میخواهم جواب عرض کنم این مواد مخدري که در این لایحه هست و الان موضوع این لایحه است دو نوع است یکی تریاک یکی مشتقات تریاک که هر دو تین و امثال آن باشد تا این لحظه خوشبختانه هر دو تین از شهرها بروستاهاى ما نرفته اگر دوستان حزب مردمی ما مواردی را سراغ دارند این تکلیف هر انسان وطن پرستی است که ارائه طریق بکنند و اطلاعات را بیاورند اینجا صحبت از این نیست که کی از کی وطن پرستتر است همه وطن پرست هستند وطن خود را دوست دارند منتهی سلیقه ها مختلف است فلسفه دیگری هم جز این نیست و الا همه يك هدف داریم من به فرد در آقايان احترام دارم ولی خوب بنظر من رسیده ، بنظر دولت رسیده که برای مبارزه با تریاک در روستاها کاری را از امروز آغاز کنیم بدون اینکه منتظر وعده ها باشیم بدون اینکه منتظر بشویم برای روزی که بیمارستان و کلینیک و ویزشک مانند انداز کسافی داشته باشیم که پس فردا جناب آقای فرهاد پور کشاورزی بکه در اثر اجرای برنامه اصلاحات ارضی در آمدش بالا رفت هر دو تین فروش بازار تازه ای در روستاها نداشته باشد (صحیح است) بنده منطبق تنظیم کنندگان را عرض میکنم فقط عرض گزارش است دولت جز اینکه مطالبش را عرض بکنند وظیفه دیگری ندارد اگر مجلس شورای ملی رأی داد که این لایحه بزود میرود اصلا موافقت وزیر اصلاحات ارضی را نمیخواهد که بمن میگویی دیگر وزیر اصلاحات ارضی موافقت کند چه بشود مجلس برای دولت تعیین تکلیف میکنند و نظیر اصلاحات ارضی و دولت برای مجلس (صحیح است) احسنت) این عرض بنده است آنچه گفتیم؟ ما آمدیم گفتیم زار عینی که تریاک میکشند اینها را تهدید بده مجازات میکنیم جناب آقای دکتر سعید حکمت که تشریف نداشتند ولی ایشان که در کار جرم ویژه تخریبیاتی بیش از بنده دارند میدانند که تهدید مجازات مسامح ارتکاب جرم است (صحیح است) و شما مگر بفرمائید اگر يك روزی خدای نخواست ما قانون مجازات عمومی نداشته باشیم همه سالمند و سلامت فکر میکنند؟ همه مسلمانیم قرآن مجید را که باز کنیم در همه جای قرآن

صحبت از مجازات و وعده بهشت است (صحیح است) پر در مورد فلسفه مجازات و تهدید اگر چنان که چنانچه میشود اثرات مادی و معنوی این را من از خیلی چیزها که امروز وعده میدهم و با آرزو میکنیم بیشتر میدانم ماجرا گفتیم؟ چی را مصادره میخواهیم بکنیم؟ آقايان دولت بر نامه اصلاحات ارضی را با صرف مبالغ زیادی پول استفاده از فداکاری فرد فرد افراد این مملکت چه مالک چه خرده مالک چه زارع چه مورد اجزا گذاشت حالا میخواهم باین زارع بگویم برای استفاده از این حقوق از چه ضوابطی باید پیروی کنی و تبعیت از چه حکمی کنی (صحیح است) مافکر میکنیم برخلاف اظهار نظری که ممکن است شخصی دیگری داشته باشد ولی نظرات و کس برای خودش محترم است مبارزه با تریاک احتیاج صد درصد بوجود تخت در بیمارستان ندارد ولی برای هر دو تینی باید بیمارستان داشته باشیم الان در مملکت هستند با بودنها خاصیکه لااقل بودند را بنده میدانم که برای ترك تریاك يك مقدار تریاك را مسابند و توی يك بطری میگردند روز بسوز از میز تریاك کسم میشد هی آب میریختند رویش و بکروز متوجه میشدند که دیگر تریاك نمیکشند من معتقدم که باید برای تمام مسائل فکر کرد ولی بعنوان يك دوست استدعا میکنم اگر يك وزارتخانه ای گفت من میخواهم در سهم وظایف قانونی خودم قدم بردارم از این وزارتخانه باید سؤال کرد؟ بلکه در غیر این صورت است که باید از او سؤال بشود باین دلیل من بعنوان وزیر اصلاحات ارضی این قول را میدهم چنانچه این لایحه بصورت قانون بدولت ابلاغ بشود وجودش بمراتب بهتر از نبودش است ولی يك مطلب را عرض کنم درست است که ما گاه گاه تحت عنوان مطالبیکه عنوان میکنیم و بعضی از مأمورین دولت ایراد میگیریم بدو خوب میدانم هست و وجود دارد کدام جامعه ای را در دنیا بعد از دنیا در آسیا بعد از آسیا در ایران میشود پیدا کرد که صددرصد همه مأمورینش منزله هستند؟ در هر طبقه ای بدو خوب میدانم دارد (صحیح است) ما مسلماً اصل بر ایمان صحت است همه سالند مگر خلافتش ثابت بشود چه اصراری داریم

بمأمور اصلاحات ارضی بیاید بگوید فلانی تریاک می کشی؟ این را بگیریم دیگر این فکر در این مملکت نمیتواند وجود داشته باشد و اگر وجود داشته باشد پس فلسفه وجودی آنها بنده آن که از طرف ملت بر نحوه اعمال این نظارت میکنند چیست؟ این مأمور را بیرون میکنیم خوب که در این مملکت کم نیست آدم خوب زیاد داریم ما بنده در جلسه قبل هم عرض کردم من مطالبی که دوستان من بعنوان مخالفت در اینجا مطرح کردند هیچ عنوان مخالفت با اصل فکر نقلی نکردم و نمیکند نظری میکنند نگرانند که ما با انصوب این لایحه نمیکنیم کسی ضایع بشود این را بعنوان وزیر اصلاحات ارضی بنده در ساحت مقدس مجلس شورای ملی این قول را ندادم که در این مورد اگر تصمیم بیشتر از وفا نباشد اکثریت آئین نامه را تهیه میکنیم و من حاضر ام آئین نامه را بپوشم خدمت آقايان قبل از آنکه بپریم در هیأت دولت بن کار همیشه میتوانیم بکنیم و از نظرات مشورتی آقايان بخرج از جلسه استفاده کنیم اگر کوچکترین تبعیضی را شرح کردند بنده تمام عریاض خودم را تا آنجا که ارتباط این لایحه بوزارت اصلاحات ارضی دارد پس میگیرم در این استدعا میکنم با توجه با اینکه این لایحه با هر متعلقه که روزی تصویب آن بیش از این مطالعه کنیم تشریح بهره برداری اشخاص موضوع این قانون که زار عین باشند مثل است يك چیزهایی دیگر تعبیر بشود ممکن است بنده نتوانم بگویم که این مطالبی را که آقايان عنوان میکنند مفهومش چیست من این نگرانی را دارم و استدعا میکنم مرا ببخشید شاید من اشتباه میکنم نکنند خدای بزرگ آنها قدر کنند که ما برای جلوگیری از تریاك نشی آنها نرودیم داریم این تردید را هیچکس ندارد در این مملکت (صحیح است) و این تردید را در این مجلس هیچکس ندارد (صحیح است) آئین نگرانی از آن نظر است که مطالب تا از اینجا به آنجا برسد ممکن است تیر ماهیت بدهد این استدعا بنده است خواهش میکنم با لطف و مرحمتی که بفرمایید اصلاحات ارضی از روز بروز در دین و هنوز هم معتقد هستم مغذرت میخواهم این نظر است که میگویند از یاب کاتولیک تر هستید محبت

بکنید در تصویب این لایحه شما در قانون اصلاحات ارضی اختیارات زیادی بمأمورین اصلاحات ارضی دادید اینهم یکی از اختیارات است قول میدهم در تنظیم آئین نامه این لایحه و صد درصد با توجه به امکانات وزارت بهداری بنحو احسن اقدام خواهند شد هیچ ابائی هم نداریم وقتی آئین نامه را تنظیم کردیم بیاوریم در ساحت مقدس مجلس شورای ملی در خارج از جلسه علنی پلسی کبی کنیم و خواهش میکنم هر کس نظری برای بهبود فکر ما دارد بدهد نظرات همه آقايان و جمیع و عموم جز این نیست یعنی همه اینطور فکر میکنند بنا بر این بنده خواهش میکنم اگر چنانچه مثل همیشه محبت بعریاض من وجود دارد اجازه بفرمائید این لایحه سیر طبیعی خودش را بجلو داشته باشد و بصورت قانون بدولت ابلاغ بشود و بعد در هر آن حاضر هستیم در مورد اجرای این نظرات آقايان استفاده کنیم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.
 دکتر اسفندیاری - قبلاً باید دو موضوع را بعرض همکاران محترم برسانم یکی اینکه با اصل لایحه و اصل فکر من موافقم ولی نا نحو اینکه آورده شده و الان در دستور گذاشته شده مخالفم این يك مورد ، مورد دیگری اطلاعات وسیعی که آقای وزیر اصلاحات ارضی در اختیار ما گذاشتند بنده نمیدانم که چه قید عدد نشد ولی اینطور فهمیده شد که اکثریت معتادین ما در طبقه کشاورزان قرار دارند (وزیر اصلاحات ارضی - چنین چیزی عرض نکردم) خیلی خوشوقت هستم که صورت مجلس که اینجا فرمایشات آقای وزیر اصلاحات ارضی را منعکس کرده وجود دارد ایشان فرمودند اکثریت قربت به اتفاق افرادی که ما در مملکت داریم در این طبقه قرار گرفته اند در این طبقه یعنی کشاورزها وقتی اکثریت را در کشاورزها بدانند و فقط طبقه کشاورز که به ایشان مربوط است اصرار داشته باشند که این لایحه شامل خائشان نشود استنباط این است که اکثریت معتادان در این طبقه هستند (مهندس بیخترت - استنباط صد درصد غلط است) (مهندس صائبی - در بین کشاورزان معتادین کمتر هستند) الحمد لله جناب آقای مهندس صائبی و جناب آقای مهندس عثرت این

قیمت را متذکر شدند که در بین کشاورزها معتادین به نسبت کمتر است اگر کمتر است که همین را میخواهیم بگوئیم که ما لایحه ای میباید بیاوریم که جامع و مانع باشد و شامل تمام مردم باشد.

دکتر خزائلی - وضعیتان مختلف است و دهاتی ها با شهری ها تفاوت میکنند آنها باید لایحه جداگانه داشته باشند.

دکتر اسفندیاری - از نطق کامل و نشتنه جنابعالی بنده تشکر میکنم آنچه که خواستم عرض کنم بعد از این لایحه بلافاصله لایحه دیگری مطرح است جناب آقای وزیر اصلاحات ارضی بنده خواستم متذکر بشوم که ما آمده ایم اولاً در این لایحه جریم را عطف به سابق کرده ایم و این در قوانین حقوقی که از نظر اصول حقوقی درست نیست که ما بگوئیم کشاورزی که در سابق ملک بود و آن را گذار کردیم اگر در سابق تریاکی بود این ملک را از او بگیریم.

دکتر خزائلی - آنچه ما میخواهیم بگوئیم اینست که عطف به سابق نکنید و نسبت به آینده باشد و این البته درست است.

دکتر اسفندیاری - اگر یک کلمه در کلمه فرمایش بنیابین باشد من قبول میکنم ولی اگر نطق بینا بین بخواهید بفرمائید من نمیتوانم عرایض خود را ادامه بدهم آنچه که خواستم بنده عرض کنم این است که در لایحه بعدی در ماده ۴ آن آمده اند حبس و جریمه نقدی قرار داده اند برای معتادین و در این لایحه برای کشاورز یک فرم خاصی و نحوه خاصی را در نظر گرفته اند من عقیده ام اینست که از نظر اجرا از لحاظ اینکه کدام مقدم قرار بگیرد یعنی اگر یک معتاد بود آیا لایحه اصلاحات ارضی را باید در باره او عمل کنیم یا آن لایحه دیگر را بنابر اشکال بر میخوریم من عقیده ام اینست که این دو لایحه باید بر کرد بکمسیون و اگر امکان این کار نباشد این ماده واحد باید بصورت یک تبصره ای باشد در لایحه دیگر که بلافاصله بعد از این لایحه مطرح خواهد شد این پیشنهاد من برای این نیست که شما این لایحه را دور بریزید برای اینست که از نظر اجرا یک مورد مشخص و معینی داشته باشد که در اجرا با اشکال بر نخورد.

خدا آفرینان گذاشته شود این سه تصویب کمیته های مجلس برسند برای این دو موضوع اگر لایحه با شوری تلقی شود میتوانیم پیشنهاداتی در جنب جلسه بدهیم و اگر دوشوری باشد پیشنهادات می رود بکمسیون الان این پیشنهاد را بنده مینویسم میدهم خدمت جناب آقای رئیس که آئین نامه اجرایی به تصویب کمیته های مربوط مجلس برسند.

رئیس - چند نفر دیگر از همکاران در همین لایحه میخواهند صحبت میکنند بنده خیال میکنم صحبتها نیکه خواهد شد. مریوط به کلیات اول این لایحه نیست مریوط به اینست که لایحه یک شوری باشد یا دوشوری یا خود لایحه شده است یا نه کسی مخالفتی داشته باشد بنابر این حل میکنم که بهتر این باشد که طبقه عادی برای این عمل بنویسیم (صحیح است) اجازه بفرمائید که بنده برود در شور ماده واحده رأی بگیریم راجع به دو نفری بود یا غیر نظری وجود داشت آن مسئله دیگری است صحیح است حالا خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه با بنده در شور ماده واحده موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) بنده بفرماده واحد مطرح است و مسئله اینست که لایحه بر گردد به کمیسیون و دوشوری باشد یا باشد در همین جلسه نسبت باین لایحه تصمیم بگیریم بچودی که یک فوریت این لایحه تصویب شده است اگر خانمها و آقایان مایل باشند پیشنهادها اینجا خوانده شود بفرموده کمیسیون مطالعه بشود و یا اینکه مایلند در همین جلسه پیشنهادات مطرح گردد ....

خواجه نوری - بنده در اطراف این موضوع در دارم.

رئیس - بفرمائید.
خواجه نوری - در مورد فوریت و یک شوری یاد فرمودند این لایحه بنده میخواستم عرایض عرض کنم بنابر این من پیشنهاد میکنم جناب آقای خواجه نوری البته پیشنهاد بسته سه توجه اکثریت هست که اگر بپذیریم آئین نامه اجرایی این ماده واحد به تصویب کمیسیون مریوط مجلسین برسند اگر نظر خاصی نیست عرض کنید ما برای رسیدگی به کمیسیونها ارجاع

میشود بنابر این پیشنهاداتی که آقایان و خانمها داده بودند آنها به کمیسیونها ارجاع شد و مجال هم بود که تا این جلسه رسیدگی شود اگر پیشنهادهای دیگری هم میدادند مورد رسیدگی قرار میگرفت و این عملاً بصورت رسیدگی دوشوری الان تلقی میشود یعنی در عمل آنچه که ما کردیم این بوده است که پیشنهادات خانمها و آقایان در کمیسیونها با حضور پیشنهاد دهندگان مورد رسیدگی قرار گرفته و بعقیده من ارجاع مجدد آن بکمسیون الان بجز اتلاف وقت چیز دیگری نیست ولیکن یک تذکری آقایان دادند از لحاظ مقابرت این دو لایحه و چون لایحه دوم در شور دوم قرار گرفته و صحیح هم هست که ماده ۹ آنرا ما اصلاح میکنیم بنده اینطور پیشنهاد میکنم که مقاطع ریاست اجازه بفرمایند لایحه دوم برای رسیدگی مجدد بکمسیون فرستاده بشود که رفع تناقض بشود و الا این لایحه هیچ ایرادی ندارد تمام پیشنهادها هم قبلاً مطرح شده و در کمیسیون رسیدگی شده و خود بنده آن موقع که مقام ریاست پیشنهاد کردند به کمیسیون برای رسیدگی مجدد برود رأی دادم الان هم استدعا میکنم با توجه به اینکه به پیشنهادات کاملاً رسیدگی شده لایحه جریان عادی خودش را طی بکند و بیش از این معطل نماند.

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.
دکتر اسفندیاری - من بسیار متأسفم که باید اینجا یک تذکری بجناب آقای خواجه نوری بدهم که ایشانرا از هر لحاظ اولی میدانم (دکتر بزدان پناه - تذکر را باید آقای رئیس بدهند) این تذکر دوستانه است نه تذکر مجلس آنچه خواستم متذکر بشوم این است که جناب آقای خواجه نوری اگر لایحه دوشوری باشد به نمایندگان مجلس وقت داده میشود که هم در جلسه علنی و هم بین الشوریین پیشنهاداتی که دارند بکمسیون بفرستند (فضائلی) - و در باره ما باید کمیسیونها برود خیلی متشکرم که بموقع فرمودید که در دفعه بکمسیونها برود ولی وقتی لایحه یک فوریتی باشد و برای مورد خاصی بکمسیون برود کسی نمیتواند تمام پیشنهادات و نظر انش را بدهد اگر بین الشوریین هم پیشنهاداتی داده شود کمیسیونها نمیتوانند رسیدگی بکنند برای اینکه بمنظور خاصی لایحه به

که سیون فرستاده شده از این جهت بقدره از مقام ریاست استدعا میکنم باز این موضوع را بشود بگذارند و هر دو لایحه را فرستند به کمیسیون و با تلفیق این دو تا لایحه که داده شده در آن مطرح خواهد شد یعنی اصلاح مواد منع کشت خشکاش که در آن مغایرت دارد تلفیق بشود و با هم بر گردد بمجلس و با یک دیدن برش عمومی تری و بهتری در مجلس مطرح بشود و تصویب بشود و بعد بمجلس سنا برود این است که من خواهش میکنم که موافقت بفرمائید لایحه بکمیسیون برگردد

رفیس - پس بنظر خانها و آقایان میاید که بهتر است لایحه بصورت یک شوری تلقی بشود (صحیح است) بنابر این ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ آقای دکتر مهدب بفرمائید

دکتر مهدب - بنده خیال داشتم چند کلمه ای در کلیات لایحه مصدع بشوم ولی چون کلیات تمام شد فکر کردم در خود ماده واحده دویسه دقیقه ای مصدع بشوم که اگر واقعا در خود این ماده هنوز شبهه ای برای بعضی از دوستان هست رفع بشود مسلماً همه ما موافقیم که تریاک کشیدن با اعتیاد بمواد مخدره یک درد بسیار اسفناک و بد است و باید بهر نحوی که شده افراد خودشان سعی بکنند کشیدن تریاک با استعمال سایر مواد مخدره را خودشان از بین ببرند ولی چون خودشان توانستند این کار را انجام بدهند دولت آمده با وضع قوانین سعی کرده که استعمال مواد مخدره در این مملکت محدود بشود همانطوریکه تذکر داده شد متأسفانه قوانینیکه تا کنون گذشته با توجه بضعف دستگاهها ظاهراً دولت نتوانسته که بر این درد بیدرمان فائق شود و همانطور که تذکر داده شد در بسیاری از نقاط این مملکت مردم هنوز استعمال مواد مخدره را انجام میدهند ولی آنطور که بنده عرض کردم خیال میکنم شخصاً وظیفه هر فردی هست که خودش نسبت به اصلاح خودش کوشش بکند و باید وسایلی فراهم کرد که آن شخص خودش جلو گیر مواد مخدره بشود جناب آقای دکتر اسفندیاری فرمودند که عطف بماسبق میشود بنده هم اول همینطور فکر میکردم ولی اگر خوب بماده فکر بکنیم من خیال میکنم که عطف بماسبق نمیشود ما

این همچو وجه صحیح نیست یعنی شما قصاب شهری را بر گردانید بدو دستاها مایا آنها میگوئیم که شما خودتان ناظر خودن هستید خودتان زندانبان خودتان هستید اگر آمدید بن کار با گردید زمین را میگیریم و چون او میداند که زمین را میگیرند شروع میکند به جلو گیری از کشیدن تریاک و این بهترین روش در زمانی است یعنی برای اولین بار زمین مملکت وسایلهای سبب بشود و باعث بشود که یک گروهی تریاک کشیدن و استعمال مواد مخدره را کنار بگذارند و من این ایمان را دارم موقعیکه آنها با این وضع بر روی خودشان استعمال تریاک را کنار میگذارند و جل میبندند که شوخی است میروند زندان دوروز دیگر بر میآیند دیگر خیال نمیکند که میروند مرصخانه و در آنجا فلان عمل را انجام میدهند میدانند که اگر تریاک کشیدند زمین را میگیرند پس تریاک نمیکشند پس این به صلاح کلی یک گروه است بنابر این همانطور که عرض کرده چون این واقعا یک راه اصلاح یک گروه از مردم مملکت است باید باین وسیله خودشان را اصلاح کنند و جلوگیری از استعمال مواد مخدره بکنند و زندان هم درد ندهد نمیکند خیال میکنم این ماده بهمین نحو کوشته شده است خوب است و اما بنده خیال میکنم که حتی آیین نامه اینکه بفرستند کمیسیون بهداری نوشته میشود کنه برایش زندان نگذارند این صحیح نیست این بود که بنده بفرورتنش رأی دهم و اینجانب همین صراحت عرض میکنم با تمام اظهاراتیکه نمودگان محترم فرمودند چون واقعا قبلا خیال میکنم که خود آنها هستند که تریاک را ترک میکنند و در مورد تریاک زمین آنها هم بجای نداریم امیدوار هستیم یک گروه مملکت یک گروه افرادی که ممکن است استفاده از مواد مخدره بکنند با تصویب این لایحه دیگر این استفاده را نکنند و آنرا بکنند برای جلو گیری در ترک تریاک و تریاک کشی نحو رفته باشیم متشکرم (احسن)

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بگائگی بفرمائید

دکتر اسفندیاری بگائگی - بنده بسیار متأسفم که باید این ماده مخالفت بکنم دلیل شده این است که این ماده با ارضای که تهیه شده که وارد کردن کاشتن و ساختن مواد

مخدره آزاد است یعنی باید یک کسی باشد معتاد باشد ما یک قانونی داریم که وارد کردن تریاک جرم است ساختنش جرم است کشتنش هم جرم است آنوقت میگوئیم که اگر کسی معتاد شد و بعد هم یک مدتی هم برایش قائل میشویم که تریاکش بدهیم باین دلیل بنده با فرضیه این ماده مخالف هستم علت دیگر مخالفت بنده این است که اگر کسی معتاد شده ماهه همان ایرانی هستیم و میدانیم در شهرها ممکن است اشخاصی برای تفنن معتاد بشوند اشخاصی که واقعا در سنین بالاتری هستند و مسافرتهای خارج از شهر کرده اند میدانند در دستاها و دهات ایران اغلب اشخاصیکه معتاد میشوند آنها هم هستند که بکثرت بیماری عصبی دارند (صحیح است) و فقط مسکن درد عصبی تریاک است و این دارو هائی که میدهند تریاک را تریاک است بنابر این یک کسی اگر در سن ۸۰ سالگی باشد و انسان صاحب زمینی هم باشد که مشمول اصلاحات ارضی باشد بعلت بیماری بکی دو مرتبه تریاک کشیده باشد و بعد معتاد شده باشد بنظر بنده هیچ دلیلی ندارد که بپیشیم اقساطی که پرداخته ۵۰ هزار تومان تمام اقساطش را که پرداخته پس ندهیم شما اگر بخواهید برای ترک تریاک خلع بد کنید از ایشان و مالش را بگیرید اگر بخواهید اعتیادش را ترک بکنند چرا مالش را میگیرید؟ این آدم ۵۰ هزار تومان قسط داده زن و بچه دارد زندگی دارد بنظر بنده هیچ مجوزی ندارد بنده موافق این نیستم که شما اقساطی را که او پرداخته است به او پس ندهید و مسترد نکنید این جناب است بنظر بنده که اگر بکنند معتاد باشد معتاد یک بیماری است بایستی نسبت ببیمار لطف داشته باشید (صحیح است) نه اینکه او را بعنوان مجرم در نظر بگیرید اول بهداری دهات و روستاها را درست کنید بعد اعدا نشان کنید موضوع دیگر این است که این کار مربوط به اصلاحات ارضی نیست وظیفه اصلاحات ارضی اعتیاد تریاک نیست کارهای مملکت را تمام کردید این یکی را مانده درست کنید؟ هنوز اصلاحات ارضی در ناقص ترین مراحل است هنوز شرکت های تعاونی شما درست نشده در مورد خود اصلاحات ارضی کلی گرفتاریهای فوق العاده دارید شما یک قانونی آورده اید برای اینکه مزاحم دهاتیها و فقرا بشوید هنوز تکمیل نیست دلیلش این است وقتیکه

همه کارها بماند و رانما کردید آنوقت بکار معنادرین روستاها
بیر دازید کار معنادرین روستاها اساساً مربوط بوزارت
اصلاحات ارضی نیست مربوط بوزارت بهداری است و
بعنوان بیمار باید یک راه حلی برای آنها پیدا کرد (احسن است).
رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ آقای
دکتر خزائی بفرمائید.

دکتر خزائی - البته بنده مطالبیکه میخواهم عرض
کنم خالی از هر گونه تعصب است و اولاً بحث اینست که آیا این
مطلب جزو مسائل اصلاحات ارضی است یا نه اگر در کلمه
اصلاحات مادت یک کنیم ما قانون بعنوان اصلاحات ارضی
وضع کردیم نه تقسیم ملک بنا بر این خود بخود این عمل و
اصلاح تمام کسانیکه میخواهند در قسمت کشاورزی مسا
کار بکنند جزء وظایف اصلاحات ارضی قرار دارد ثانیاً
اگر آقایان توجه داشته باشند در دوره رضاشاه کبیر
هنگامیکه میخواستند با تراخ مبارزه بکنند خیلی آسان
تراخ را از زمین بردند بجای اینکه وزارت بهداری عمل
بکند بوزارت فرهنگ آنروزوا گذار کردند و این عمل
خیلی زود انجام شد باین ترتیب که یک عده از معلمان آمدند
کلاس مخصوصی در مدت ۶-۵ ماه دیدند و مجهز شدند و
رفتند با تراخ مبارزه کردند و از مبارزه راهم دیدیم که
تراخ بطور کلی ریشه کن شد همینطور هم در این مورد
وقتیکه میدانیم که کشاورزان مال البته خوشبختانه هر وقت
و بعضی مسائل دیگر رخنه نکرده و تنها عده ای مبتلای به
تریاک هستند و اینها را هم با یک تدابیر خیلی اساسی
میتوانند معالجه کنند و تجویز بهیشتی زیاده لازم
ندارند بلکه این کار را آموزش و پرورش و اصلاحات ارضی
هم بنا همکاری وزارت بهداری میتوانند انجام بدهند و
فایده دیگر این مجازات این است که جنبه پیشگیری
دارد الآن که این مجازات بگوش چند نفر روستائی برسد
مسئله این آنها اگر فرضاً ۱٪ هم در صد این عمل باشند کاملاً
بطور کلی منصرف میشوند اما جناب آقای دکتر بگائیکی
فرمودند این مجازات خیلی شدید است مجازات برای
کسانیکه همه مقدمات در اختیارشان گذاشته
شده باشد و باز هم نخواستند باشند از راه خودشان
برگردند و بساز خواسته باشند باین اعتبار خودشان

باقی باشند خیانت ملت تلقی میشود و این مجازات
به چوچه سنگین نیست ایراد شد که کلمه مستأجر آمده
است و این برخلاف است ولی این ایراد وارد نیست زیرا
در این قانون که آورده اند باز نیست به موقوفات عامه که
مستأجر داریم ایراد شد باینکه این نسبت نگذاشته است
و حال اینکه ما بایستی مشمول آینده هم بکنیم البته
علما و ادبا میدانند ماضی نقلی برای اینکه مستأجرند
است خاصیتش این است که همیشه این اثرش باقی است
تا عیارت ماشی نقلی باقی است معلوم است که اثر عملی
است بنا بر این شامل آینده هم میشود بنا بر این نظرند
هیچ اشکالی در این ماده واحده نیست و این ماده واحد
از نظر پیشگیری کاملاً بصلاح است و وضع روستائیان با
شهریها هم متفاوت است اگر میتوانستیم وضع شهریها را
مثل روستائیان بکنیم که خیلی خوب بود متأسفانه نمیتوانیم
چون آنها باید جریمه بیر دازند و جریمه جلوگیری
عمل نمیکند بلکه هر کس مکنشش بیشتر باشد و آمدگی
دارد جریمه اش را میبرد و اما فرمودند که بر حسب
قانون کشت و ساختش ممنوع است ولی ما که متکثر
واقعیات نمیتوانیم بشویم الآن قاجاق موجود است
عده ای مبتلا هستند باید از این ابتلاء جلوگیری کردند
مقدم که ما واقعاً وزیر اصلاحات ارضی را باید تشویق
بکنیم که پیشقدم شده برای جلوگیری از این فساد
خطرناک و بلکه جلوگیری کردن از اعتیادهای بعدی که
واقعاً اگر اعتیادهای بعدی رخنه کند و از آنها جلوگیری
نشود اصلاً فایده و اگذاری زمین با آنها بکلی از زمین
و دیگر عرضی ندارم (احسن است).

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ آقای
دکتر مدرسی بفرمائید.
دکتر مدرسی - دو نکته اینجا صحبت شد یکی
همکاری عزیز بنده آقای دکتر مذهب صحبت کردند
باینکه کار چند دولت بدیوان کیفر می رود این را با
کنم که دیوان کیفر یک محکمه اختصاصی است و نه
کسانیکه با آنجا جلب میشوند در برابر قانون بگائیکی
طبق قانون اساسی تمام افراد ملت در برابر قانون

مساوی دارند و قانون یکسان درباره آنها اجرا میشود
اصحیح است بنا بر این ما نمیتوانیم یک قانون را در شهر
بیک صورت و در رده بصورت دیگر اجرا کنیم (دکتر بزندان
بنده - اینکه هنوز تصویب نشده) آنچه هست باین صورت
است اکنون یک قانون دارید تصویب میکنید که نافع
آن است بنده فقط در روح القوانين موافقت میکنم و از هر جمعی
که هست در ایران دیدم که در روم قدیم در قرون وسطی
بوده است که برای روستاها یک جور قانون می آوردند و برای
شهریها یک جور مردم سیویل حقوق اضافی داشتند بر
سرده در نشین و الآن بنظر بنده این دور از شان یک مجلس
مترقی است که برای دهاتی یک جور قانون بیاورد و برای شهری
جور دیگر تصویب دیگری که اینجا ادا شد که بنده آن
را تصحیح میکنم و در رژیم مشروطه سلطنتی آزادانه مشورت و
صحت میکنیم و آن لغتی که استعمال شده بنده تصحیح میکنم.
رئیس - آقای مجید محسنی بفرمائید.
محسنی مهر - در مورد این لایحه میخواهم عرض
کنم آنها اینکه با روستائیان با مردم ده نشین بیشتر سروکار
دارند و خب آنها آشنائی کامل دارند خوب میدانند که زارع
غنیتر است که زمین خودش را تا موس خودش میداند
اعتدای زمانه بکنند که ما هم همین را میخواهیم! حالا عرض
بکنم تفاوت عرض بنده باشم این است که زارعین ملک خودشان
باین زمین خودشان را تا موس خود میدانند و هیچ وجه حاضر
نشدند که تا موس خودشان یعنی از زمین خودشان بگذرند
و رفتن به این مطالب قابل شدیم که زارع زمین خودش را
تا موس خود میدانند و هیچ قیمتی بخاطر یک نخود تریاک از
آن نمیکردند آنوقت میرسیم به عرض بنده (یکسری از
غایبند کن - این مطلب را آقای دکتر مذهب هم فرمودند)
بنده که می ندانم که اگر من هم بفرمایم! (خنده)
نماید کن چیزی که تکراری نیست اینجا است که عرض
میشم بوقت میخواهیم ببینیم که بچه شکلی و بچه
سوزنی مرض تراخ می باری که معاد هفت بچه نحو
بهار معالجه کردم البته این مربوط است بوزارت بهداری
اصحیح است اما من اینجا میخواهم عرض کنم که این لایحه اصلاحات
بوزارت بهداری مربوط نیست (خنده نمایندگان) خیلی
ممنونم جناب آقای دکتر مذهب که شما مذهب فرمودید

زارع همین است که به او بگویند که اگر تا ماه دیگر ترك نكردی زمین را میگیریم و الا اگر این تهدید هم نباشد به این سادگی که کشاورزان معتاد ترك اعتیاد نخواهند کرد عقیده من اسم این لایحه را نباید گذاشت لایحه تهدید برای معتادین و الامساله ترك اعتیاد بوسیله وزارت بهداشتی يك مسأله دیگری است که سالها میبایست این کار را کرده باشند (احسنت)

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با توجه به مذاکرات مفصل نمایندگان گمان محترم پیشنهاد میکنم فوریت لایحه لغو و لایحه دوشوری تلقی گردد.

رئیس - مثل اینکه این پیشنهاد موافقی ندارد.

دکتر اسفندیاری - مانعی ندارد پیشنهادی است که بنده نموده ام بسته است بنظر آقایان.

رئیس - به این پیشنهاد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم قسمت آخر ماده واحده باینصورت اصلاح گردد:

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی آئیننامه اجرائی این ماده واحده را تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و بهداشتی مجلسین اجراء خواهد نمود.

دکتر المونی

رئیس - آقای دکتر المونی، فرمائید (عدهای از نمایندگان - موافقم) رأی میگیریم به این پیشنهاد خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در لایحه استرداد اراضی واگذاری

از زارعین معتاد مواد مخدره بشرح زیر اصلاح بعمل آید.

۱ - در سطر پنجم بجای این ماده واحده نوشته شود: (این قانون)

۲ - کلمه (و یا مورد اجاره) از سطر ششم حذف گردد.

۳ - به آخر ماده واحده عبارت زیر اضافه شود: (و در مورد آن دسته از زارعین که نسق زراعتی خود بر اساس قوانین و مقررات اصلاحات اجاره نموده اند در مورد اجاره آنها بوسیله اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستایی محل از آنها خارج و موجرین مربوط موافقت پس از اعلام اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مندرج در ماده ۱۹ قانون اصلاحات ارضی مصوب ۱۹/۱۰/۴۰ بشرط مندرج در سند اجاره زارع معتاد برای بقیه مدت به اجاره واگذار نمایند.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه فرمائید.

دکتر یزدان پناه - پیشنهادی که اینجانب تقدیم کردم که مورد رسیدگی واقع بشود شامل سه قسمت است قسمت اول در سطر پنجم نوشته شده است با استناد تسهیلات وامگانه ای که دولت در آئیننامه اجرائی این ماده واحده الهی آخر به نظر من از نظر قانون نویسی و سایر اعتبارات صحیح نیست که گفته شود این ماده واحده پیشنهاد کرده نوشته شود این قانون (صحیح است) اصلاح دوم مرتبه است به سطر ششم که نوشته شده است: زمین واگذارند یا مورد اجاره آنها را. اولاً در زمین مورد اجاره طرف زارع موجر است نه اصلاحات ارضی و ثانیاً بهتر است که در قانون نویسی احکام مربوط به مواعید مختلف را بشکل مرتب تنظیم کنیم به این علت پیشنهاد کردم مورد اجاره حذف شود و در مورد اراضی که به اجاره واگذار شده است حکم لازم داده شود و برای تأمین این نظر تقاضا کرده ام که آخر ماده واحده شرح زیر اضافه شود در مورد آن زارعینی که نسق زراعتی خود را بر اساس قوانین و مقررات اصلاحات ارضی اجاره نموده اند زمین مورد اجاره آنها بوسیله اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستایی محل از آنها خارج و موجرین مربوط موظفند پس از اعلام اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستایی ملك مربوط را بشاین طریقت مندرج

در ماده ۱۹ قانون اصلاحات ارضی بشرط این مندرج در سند اجاره زارع معتاد برای بقیه مدت به اجاره واگذار نمایند در حقیقت این يك حکمی است برای اراضی مورد اجاره آن مقدار اراضی که فروخته شده خود اصلاحات ارضی اقدام میکنند (یکی از نمایندگان گمان - این بسیار خوب است)

رئیس - آقای سعید وزیری موافقت فرمائید؟

سعید وزیری - بنده قانع شدم.

رئیس - آقای فرهاد پور فرمائید.

فرهاد پور - بنده خیلی متأسفم که پارهای از تعصبات من از این است که حتماً حقایق توجه کنیم امروز بزرگترین لایحه در مسأله اصلاحات ارضی مورد بحث تمام محافل خدای سیاسی چه شهری چه روستایی در این مملکت قرار گرفته همه مردم در مورد لایحه فروش با تقسیم املاک موجرین به زارعین بحث میکنند بعد شب در روز نامه ها (بعضی را منتهی میبینیم که هنوز از مستأجر و ملك مورد اجاره در رابطه مالك و مستأجر درش بحث داریم الآن بن لایحه صادق میشود به تمام مستأجرین در آن نوشته شده است مستأجرین سابق به همه مستأجرین صادق است شده به در اصل در اینجا اشاره کردم که دوستان عزیز توجه بان فرمودند و عرض میکنم که رعایت این اصل شدت بنده فکرم میکنم که در این لایحه اگر که مستأجران شرطی که فرموده است مستأجرین موقوفات نموده اند به لایحه ما امروز باید قبول داشته باشیم رابطه ملك و مستأجران باید بهم بخورد و با اعتقاد من مانع بایستی يك لایحه نگذاریم که امروز با موجر و مستأجر و مالك پیشنهاد آن گنجانیده شده باشد نظر شما اگر اضافه فرمائید که مستأجرین موقوفات عام شاید صحیح باشد در انعکاس آن امروز برای پیشرفت آن فکر و آن لایحه ترك و آن فکر اساسی بنظر بنده در افکار عمومی ایجاد شده و قهقاری میکنند باز مختارند در هر مسأله ای تعصب شرح دهید یا فوریت بگذارید و مطالبی را که بخته نشده و این بنده از تصویب بگذرانید.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه فرمائید.

دکتر یزدان پناه - بنده تصور میکنم در قانون نویسی همیشه بایستی شرایط احتیاط را کرد باین معنی که احکام کلی که قانون پیش بینی میکند همیشه بایستی مواردی که مورد عمل است پیش بینی نکند در اینجا اگر بنده پیشنهاد کردم در مورد مستأجرین حکم داده بشود از این نظر است که لایحه ای که دولت تقدیم کرده است هنوز تصویب نشده این لایحه بایست سیر خودش را بکند ممکن است تغییراتی پیدا میکنند و تصویب شود و بعداً این لایحه در مرحله اجراء گذاشته شود ما قانون را در شرایط موجود داریم وضع میکنیم نه در شرایطی که در آینده ممکن است بوجود بیاید نظر آقای فرهاد پور این است که چون لایحه ای که اخیراً تقدیم شده است و بعداً تصویب خواهد رسید شق اجاره را منتفی تلقی کرده در این ماده واحده اصلاحی از این موضوع نشود تصدیق میفرمائید که لایحه تقدیمی دولت هنوز تصویب نشده و علاوه معلوم نیست از چه تاریخ مقدمات اجرائی آن فراهم بشود من تمیذانم این چه منطق در قانون گذاری است که ما قانونی را ناقص وضع نکنیم ما الآن با توجه بشرط موجود داریم قانون میگذاریم الآن موجر و مستأجر وجود دارند ممکن است لایحه تقدیمی دولت شروع اجرائی بشکال دو سال طول بکشد بنا بر این شرط قانون نویسی صحیح این است که قانون با توجه بشرط و احوال موجود احکام لازم را برای کلیه افرادی که بنحوی از انحاء از قانون منتفع میشوند وضع بنماید این بود فلسفه تقدیم پیشنهاد بنده و نه تنها تعصبی وجود ندارد بلکه منطق اینجا میباید که قانون حتی الامکان صحیح و جامع وضع شود (صحیح است - موافقم).

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر یزدان پناه رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر یزدان پناه رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل به ماده واحده علاوه گردد:

در تاریخ ۱۳۰۳...
کشاورزان معاند...
و اکثر ارضی...
دکتر دادفر

رئیس - آقای دکتر دادفر...
دکتر دادفر - در طرف این لایحه مباحث فراوانی...
در مجلس شورای ملی...
شده است...
معمول است...
خدمت نمایندگان...
دادگستری...
مطرح شد...
مخدوم...
با قاجاق...
مصرف...
الان مجازات...
۵ میلیون نفر...

الان به گره ها می رود و جلوی امریکا و شوروی با هم...
می رسند...
کدام باید طرق...
شدن آن...
اگر زمین...
وضع کشور...
شده...
بعهدت ما...
کارهای اصلاحات...
تمام زمین...
بناظران...
تفاه...
بگویند...
بخواند...
فکر هائی لازم...

الته من امیدانم...
را نکرده...
قوانین...
همانطور...
اگر ترک...
شد لایحه...
فرمودند...
جدید خواهند...
ما یک میلیون...
میکنند...
است و عرض...
بنظر من...
را در سطح...
قانون هم...
دکتر اسفندیاری...
۹ قانون...
حقوقدانان...
۹ شعراست...
میدهد...

موارد استعمال...
گروه کشاورزان...
گرفته مجازاتش...
مخدوم...
کننده را...
این شامل...
کشیدن آنها...
بگدبگر...
هم دقتی...
شود و چون...
تقدیم کردم...
زارعین قبلی...
با احتمال...
از عرض...
رئیس - پیشنهاد...

(بشرح زیر خوانده شد)

رئیس - پیشنهاد...

چون ماده واحده...
در این...
پیشنهاد...
وزارت...
جرای...
وزارت...
بهری...
و این...
مهندس...
فرهنگ...
بخش...
ظرف...
مردوخ...
رئیس - آقای...

فخر طباطبائی - چون پیشنهاد آقای دکتر الموتی...
تنگ آفرین...
امور...
شده...
دادگستری...
کمسیون...
رئیس - پس...
سران دو...
شود...
هائیکه...
رضی...
رئیس پیشنهاد...
بودند...
باید...
که این...
بر آن دو...

آقای سعید وزیر...
سعیدوزیری - راجع به این ماده و این مطلب...
طوری صحبت...
و رولستان...
به آن...
از برای...
وضیعت...
و لایحه...
دادن...
تعاونی...
برود...
استنباط...
اینکه...
لایحه...
مجازات...
بنا...
مادام...
ایشان...
از من...

موزد بازدید...
مشاء مورد...
از خارج...
خود ما...
این کار...
وشایعه...
گشت...
یک چنین...
را جلوی...
آورد که...
از دستش...
ماسالها...
خشخاش...
در سطحی...
دنیا...
که این...

زارع همین است که با او بگویند که اگر تا ماه دیگر ترک نکردی زمین را میگیریم و الا اگر این تهدیدم نباشد به این سادگی که کشاورزان معتاد ترک اعتیاد نخواهند کرد بعقیده من اسم این لایحه را نباید گذاشت لایحه تهدید برای معتادین و الامساله ترک اعتیاد بوسیله وزارت بهداشتی يك مسأله دیگری است که سالها میبایست این کار را کرده باشند (احسن).

رئیس - نظری دیگری در ماده واحده نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با توجه بمذاکرات مفصل نمایندگان محترم پیشنهاد میکنم فوریت لایحه لغو و لایحه دوشوری تلقی گردد .
دکتر اسفندیاری

رئیس - مثل اینکه این پیشنهاد موافقی ندارد .
دکتر اسفندیاری - مانعی ندارد پیشنهادی است که بنده نمودام بسته است بنظر آقایان .

رئیس - به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایان اینکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم قسمت آخر ماده واحده باینصورت اصلاح گردد .

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی آئیننامه اجرائی این ماده واحده را تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و بهداشتی مجلسین اجراء خواهد نمود .
دکتر الموتی

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمایند (عده ای از نمایندگان - موافقم) رأی میگیریم به این پیشنهاد خانمها و آقایان اینکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در لایحه استرداد ارضی واگذاری

در ماده ۱۶ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی با شرایط مندرج در سند اجاره زارع معتاد برای بقیه مدت به اجاره واگذار نمائند در حقیقت این يك حکمی است برای اراضی مورد اجاره آن مقدار اراضی که فروخته شده خود اصلاحات بوسیله قدام میکنند (بسی از نمایندگان - این بسیار خوب است)

رئیس - آقای سعید وزیرری موافقت ؟

سعید وزیرری - بنده قانع شدم .

رئیس - آقای فرهاد پور نماینده مخالفند

بنده بنده

فرهاد پور - بنده خیلی متأسفم که پاروای از تعصبات

و تعزبات این است که در مقابل توجه کنیم امروز بزرگترین لایحه در مسأله اصلاحات ارضی مورد بحث تمام مجافل جنای و بیسی چند شهری چه روستایی در این مملکت قرار گرفته همه مردم در مورد لایحه فروش یا تقسیم اموالک

موجودین به از این بحث میکنند بعد شب در روزنامهها

لایحه ای را مینویسند و میگویند که هنوز از مستأجر و ملک مورد اجاره در این مملکت و مستأجر درش بحث داریم الآن

بن لایحه صدق میشود به تمام مستأجرین در آن نوشته شده است مستأجرین سابق به همه مستأجرین صادق است

بنده به دو اصل در اینجا اشاره کردم که دوستان عزیز توجه بآن نفرمودند و عرض میکنم که رعایت این اصل

نشده است بنده فکر میکنم که در این لایحه اگر گفته مستأجران شرطی که فرمودند مستأجرین موقوفات

عده اند تصویب لایحه ما امروز باید قبول داشته باشیم در این ملک و مستأجران باید بهم برخورد و اعتقاد من مانعایستی يك

لایحه ای بکنند که امروز باز موجد و مستأجر و مالک و مستأجر در آن کجا آمده شده باشد نظر شما اگر اضافه

فرمایند که مستأجرین موقوفات عام شاید صحیح باشد ولی امکان آن امروز برای پیشرفت آن فکر و آن لایحه بزرگ و آن فکر ساسی بنظر بنده در افکار عمومی ایجاد

موانع فقهانی میکند باز مختارید در هر مسأله ای تعصب

بخرج بعدی بقرارت بگذارید و مطالبی را که بخته نشده

دقت نشده از تصویب بگذرانید .

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید

دکتر یزدان پناه - بنده تصور میکنم در قانون نویسی همیشه بایستی شرایط احتیاط را کرد در این معنی که احکام کلی که قانون پیش بینی میکند همیشه بایستی مواردی که

مورد عمل هست پیش بینی میکند در اینجا اگر بنده پیشنهاد کردم در مورد مستأجرین حکم داده بشود از این نظر است

که لایحه ای که دولت تقدیم کرده است هنوز تصویب نشده این لایحه باید سیر خودی را بکنند و تصویب میشود

است تغییراتی پیدا بکنند و تصویب شود و بعداً این لایحه بمرحله اجراء گذاشته شود ما قانون را

در شرایط موجود داریم وضع میکنیم نه در شرایطی که در آینده ممکن است بوجود بیاید نظر آقای فرهاد پور این

است که چون لایحه ای که اخیراً تقدیم شده است و بعداً تصویب خواهد رسید شق اجاره را منتفی تلقی کرده در

این ماده واحده اصلاً ذکر ای از این موضوع نشود تصدیق میفرمائید که لایحه تقدیمی دولت هنوز تصویب نشده و

علاوه معلوم نیست از چه تاریخ مقدمات اجرای آن فراهم بشود من نمیدانم این چه منطلق در قانون گذاری است که

ما قانونی را ناقص وضع بکنیم ما الآن با توجه به شرایط موجود داریم قانون مکنه را الآن موجد و مستأجر

وجود دارد ممکن است لایحه تقدیمی دولت شروع اجرائی بشود یکسال دو سال طول بکشد بنابراین شرط قانون نویسی

صحیح این است که قانون با توجه به شرایط و اوضاع و احوال موجود احکام لازم را برای کلیه افرادی که بشجوی از

انحاء از قانون منتفع میشوند وضع بشماید این بود فلسفه تقدیم پیشنهاد بنده و در آنها تعصب وجود ندارد بلکه منطبق

ایجاب میکند که قانون حتی الامکان صحیح و جامع وضع شود (صحیح است - موافقم)

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر یزدان پناه رأی میگیریم خانمها و آقایان اینکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بصره ذیل به ماده واحده علاوه

گردد :

تصمیمات اتخاذ شده شود و تصور میکنم که خانها و آقایان محترم موافقت فرمایند که بایشتهاد اینکه دکتر المونی داد که از هر جهت وضع این مسئله نامین شد و هر گونه توهمی بر طرف میشود و بیشتر روی این موضوع جدل و بحث زیاد نکنید که بنظر نفهم شود که تعداد زیادی از نویسندگان ما را با کمی هستند در حالیکه من پشت این تریبون اعلام میکنم که تعداد دهقانان معتاد به تریبال آنقدر ناچیز و کم است که قابل گفتگو نیست (صحیح است).

رئیس - آقای فخر طباطبائی فرمایشی دارید فرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم بنده تأیید میکنم این قسمت اخیر فرمایشات آقای سعید وزیری را که اگر وزارت اصلاحات ارضی آماری داشت از اینکه این اشخاصیکه مستقیض شدند از اصلاحات ارضی و دارای آب و ملک شدند تعداد معتاد نشان چند است هیچوقت این لایحه را امیاء آورد این چیزی که هست يك لایحه عجالتاً بطور قانونی میگردد خود وزارت اصلاحات ارضی که آماری ارائه ندارم بنا اگر آماری داشته باشند بنده اطلاعی ندارم ولی آماری ارائه نداده که تعدادشان چند است این لایحه لایحه مجازایی است میگویند کسیکه معتاد بوده و صاحب آب و زمین شده این را پس بگیرند مجازات خیلی شدیدی هم هست همانطور که توضیح دادند اعداش دیگر نکنند بنابر این این از اعدام بدتر است و قتیکه آقایان نمایندگان محترم موافقت فرمودند که آئین نامه اش در کمیسیونهای اصلاحات ارضی و بهداری تصویب برسد کمیسیون اصلی کمیسیون دادگستری است که میخواهد نسبت به يك جرمی تصمیم بگیرد و طرز اجراء را که بطوری تشخیص بشود که این شخص معتاد است من اصراری هم ندارم که يك حرفی را که میزنم مورد تصویب قرار بگیرد يك چنین لایحه ای است که با حقوق مردم سروکار دارد ما عقیدمان را بر این گذاشتیم و تشریح میکنم از مقام ریاست که توجه فرمودند و همان فکر اگر تعقیب کرده بودند خیلی زاهش صحیح تر بود از اینکه این آئین نامه تصویب کمیسیونها برسد و اگر لایحه دو شوری بود خیلی بهتر بود و تصویب فرمودید که دیشوری باشد این را برای توجه

مجلس میگویم که يك لایحه ای که آمده تا اندازه ای که در حد فکرها است فکر کردیم و نظرمان را گفتیم در قبولش هم بسته بنظر آقایان است.

رئیس - بنابر این رأی میگیریم که این آئین نامه به کمیسیون دادگستری هم احاله بشود خانها و آقایان که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترم ما پیشنهاد مینمایم در سطر دوم از صفحه دوم ماده واحده پس از کلمات مندرج در آئین نامه جمله ای استفاده از تسهیلات و امکاناتی که دولت در آئین نامه اجرائی این ماده واحده مقرر و در دسترس آنان خواهد گذاشت اضافه شود.

رئیس - آقای دکتر طالع تشریف بیاورید.

دکتر طالع - عرض کنم در قسمت اول البته در مورد کسانی که صاحب زمین شده اند در مدت معین و استفاده تسهیلات ولی اینچنان نوشته: همچنین کلیه سهامداران و اشخاص کتلهای سهامی زراعی و شرکت های تعاون روستایی که معتاد باشند و در مهلت مندرج در آئین نامه بدون توجه به تسهیلات یعنی دو دسته که عضو شرکت های تعاونی هستند (خواجه نوری - در بند دوم راجع به سهامداران) بنده که عرض کردم دو دسته شده اند برای يك دسته تسهیلات قائل شده اند ولی يك دسته را فقط مبهم گذاشته اند و تسهیلات را قائل نشده اند

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر طالع مخالف نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خواه میکنم خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در سطر ششم ماده واحده

بدون مسترد داشتن اقساط پرداختی نوشته شود؟ پس پیشنهاد میگویم که آن تاریخ بابت زمین پرداخته شود

رئیس - آقای دکتر اسفندیار یگانگی فرمائید.

دکتر اسفندیار یگانگی - بنده به سه دلیل این پیشنهاد را تقدیم کردم که اقساطی را که قبلاً پرداخته اند سه دلیل کشاورزان مسترد شود دلیل اول این است و خود حد آقای وزیر بهتر میدانند کشاورزی که متمتع بقانون اصلاحات ارضی است کسی است که جز آب و زمینش چیز دیگری ندارد و چون آن را به اعتبار جرمی که کرده است میخواهد به اعتبار آن از هستی ساقطش کنند این کشت و کوفت و معنای آن را از هستی ساقط کنند

باید بپذیرد ولی امیدی برای این هست که اگر مالی یا پولی داشته باشد باید و معالجه بشود بنظر بنده عادلانه است که برای اینکه يك فردی بیمار است این را از هستی ساقط کنیم و وسیله و مقدورانی برایش نگذاریم که امیدوار شد باید در شهرها و بنظر من امید معالجه ای در شهرها هست که در روستاها مسلم نیست پس اگر این يك پولی داشته باشد میتواند اگر راه حلی باشد رفع اعتیاد نکند میتواند عنصر مفیدی باشد و علت دوم این است که زراعت در اینجا ملحوظ نمیشود برای اینکه فرض فرمائید قول آقای سعید وزیری يك کسی يك نخود تر يك يك میکشد و یکی ده مثقال تر يك میکشد آنکه يك نخود تر يك میکشد و فرض فرمائید هر دو تومان قسط زمین را داده است شش ماه پس نمیدهد یکی هم که ده مثقال تر يك میکشد فقط ۱۰۰ تومان قسط داده این عادلانه نیست بنظر بنده اگر فلسفه دوست عزیز آقای محسنی را هم در نظر بگیریم برای تر با کی شدن هم صلاح نیست که ناموس يك کشاورز را از او بگیریم به نظر بنده يك نخود تر يك يك میکشد و تصور نمیکنم آقای وزیر اصلاحات ارضی موافق با عمل هتک ناموس باشند.

رئیس - نسبت به این پیشنهاد رأی میگیریم خواه میکنم خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (چند نفر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

مقام ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در سطر ششم ماده واحده

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم در ذیل صفحه اول قبل از عبارت قرائت دهد عبارت زیر افزوده شود

« با حق تقدم منسوبان آنان بر حسب نزدیکی درجه قرابت »

محمد فضائلی

رئیس - آقای فضائلی فرمائید.

فضائلی - فرض ما این است که معتادین مجرم هستند اما تصور میکنم که خانواده آنها مجرم نیستند (عباس میرزائی - مگر آنکس را که بنادر میزنند خانواده اش مجرم است؟ برای تربیت اجتماع است) اثر این مرد مجرم بخوانده اش میرسد اما در این ترتیبیکه ما داریم حتی برای منسوبین او حق تقدم قائل نشدیم اینجا بنده پیشنهاد کردم حق تقدم برای زارعین داوطلب از آن خانواده مثلاً فرزندان یا برادر بر حسب درجه قرابت این حق تقدم را قائل بشوید، معیناً بین افرادی که دارای قرابت مساوی هستند ممکن است تعدد پیدا شود بنظر بنده باید اینگونه اشکالات را در آئین نامه حل کرد که اختیار با وزارت اصلاحات ارضی باشد که به بیند بین کدام يك از آنها اسکان آنکه زراعت را بهتر انجام دهند بنابر این يك کلیت اینجا میگذاریم که حق استخراج و امکان اینکه زراعت را انجام میدهند باشند پس در حقیقت يك حکم کلی میگذاریم که حق تقدم داشته باشند نسبت بسایر زارعین و در آئین نامه تشخیص داده شود مقدمتر کی است فکر میکنم که این با اصل لایحه مغایرتی نداشته باشد.

رئیس - آقای فضائلی تصور میفرمائید در خود آئین نامه نمیتواند این مطلب را پیش بینی کنند؟

فضائلی - اگر قول بدهند قبول دارم و پیشنهادم رایس میگیرم.

دکتر ولیان - در آئین نامه ملحوظ خواهد شد.

رئیس - چون پیشنهاد دیگری نیست کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری شد) به لایحه با اصلاحاتی که بعمل آمده رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

مقام ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در سطر ششم ماده واحده

در خاستگاه تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود

تأیید رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به اجازة پرداخت حق السهم دولت ایران در برنامه غذایی جهانی و ابلاغ بدولت

رئیس - لایحه راجع به اجازة پرداخت حق السهم دولت ایران در برنامه غذایی جهانی برای اخذ رأی نهائی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

رباست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (بودجه) درخصوص لایحه شماره ۷۰۳۰ - ۱۳/۴/۱۳۴۷ دولت راجع به اجازة پرداخت حق السهم دولت ایران در برنامه غذایی جهانی که ضمن مرقومه شماره ۹۷۴۱ - ۲۲/۱۳۴۷/۸ از آن مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز دوشنبه چهارم آذرماه ۱۳۴۷ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون مزبور به پیوست ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس جعفر شریف امامی
قانون اجازة پرداخت حق السهم دولت ایران در برنامه غذایی جهانی

ماده واحده - وزارت دارائی اجازة داده میشود هم ارزربالی مبلغ یکصد هزار دلار سهمیه تعهد شده دولت ایران در برنامه غذایی جهانی (W.F.P) وابسته به سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد در سالهای ۱۹۶۶ تا پایان ۱۹۶۸ مورد تقاضای وزارت کشاورزی را از محل درآمد عمومی کل کشور در سال ۱۳۴۷ پرداخت نماید.

لایحه قانون بالا مشتمل بر یک ماده در جلسه روز دوشنبه چهارم آذرماه یکصد و چهل و هفت شمس بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - نسبت نماین لایحه باورقه اخذ نمی شود.
(اسامی نمایندگان برتیب زیر و سیدله منشی آقای مهندس صائبی اعلام و در محل تعلق اخذ رأی بعمل آمد)

- آقایان:** دکتر سعید - بانو آنتهاج سمیعی - دکتر کلانتری - فروتن - تیمسار نکوزاد - دکتر بگنگی - سعیدوزیر - دکتر درودی - قاضی زاده - دکتر دادفر - موسی صالحی - دکتر صاحب قلم - دکتر کاکیک - خانلر فراچورلو - دکتر برومند - عامری - ملک افندی - نیاکان - فولادوند - دکتر قهرمان - مهندس اردلان - دکتر حبیب اللهی - جهانشاهی - خسروی - انشاء - دکتر رفیعی - دکتر خیر اندیش - توسلی - موقر - یوسفی - تیمسار وحیدانین - دکتر وحیدنیا - دکتر کیان - ابلخانی پور - دکتر مهدی بختیاری پور - رضا زاده - مهندس ریاحی - مهندس اسیر سمیع - مدرس - دکتر متین - دکتر حکمت - مهندس جلالی نوری - مهندس اخوان - جاماسبی - کلانتری مرزنی - دکتر مین غلام - آموزگار - عباس میرزائی - پورسالی - امیر احمدی - دانشمند - دکتر رضوانی - فرهادی - رامید - روحانی - دکتر عظیمی - مهندس یار محمدی - یزشکی - مهندس زر آور - پاینده - بدر صالحیان - دکتر بهنهایی - مهندس عدل - فهیمی - دکتر بقائی بزدری - حی - مجد - فضائی - شیخ الاسلامی - پرفسور مخبر فرحند - دکتر خزائلی - دکتر بزردان پناه - کاسمی - تیمسار حکیمیان - محدث زاده - دکتر محقق - مهندس قادریند - شکیبا - ثامن - بانو سعیدی - بختیار بها - صادقی - شاهنده - شهرستانی - مافی - معزی - دکتر ملکی - دکتر و - روستا - فراچورلو - دکتر رهنوردی - یدرامی - دکتر بیت منصور - سرتیب پور - دکتر پیر نواعظم - اولیاء - دکتر غنی - کورس - بانو جهانبانی - موسوی - دکتر العونی - ابوزر - مهندس کیا - اخلاقی - دکتر مهدی - عجمی - سلیمانی - خواجه نوری - مصطفوی نائینی - بانو دولتشاهی - دکتر عدل - مهندس ارفع - ربکی - دکتر اسدی - رضوی - دکتر اعتمدی - دکتر نجیمی - دکتر سبزواری - مهندس برومند - مهندس هم الدینی - مهندس غزن ملک زاده آملی - مریدی - شیخ بهائی - دکتر کفائی - جوادی - دکتر صفائی - ضیاء احمدی - دکتر معظی - دکتر ستوده - ادیب سمیعی - بانو بزردگانیا - اربابشاهی - مهاجرانی - اصولی - دکتر امین - حیدر صائبی - معیری

- مهندس - مهندس مهر - مهندس بهودی - مهندس راجعی - دهیم - بهنیا - صادق سمیعی - ظفر - ساکینیان - دکتر طابع - یزشکی پور - دکتر رفعت - کلانتری - دکتر صاحب قلم - دکتر اسفندیاری - شاخوئی - محمد اسدی - مهندس ریاحی - مهندس صائبی - صدیقی کیوان - مهندس معینی - دکتر شعلی - مهندس معینی زنده - داود امینی - مهندس حیدر - مهندس معتمدی - تیمسار همایونی - دکتر شفق

آقایان - خود شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید:
موق ۱۵۲ رأی

مؤید ۱۵۲ رأی

مؤید ۱۵۲ رأی موافق و ۲۷ رأی ممتنع
تصویب شد. مباحث ابلاغ میشود.

موافقتن - آقایان:

- مهر - دکتر عظیمی - دکتر فر بود - مهندس راجعی - دکتر صاحب قلم - مهندس پرویز بهودی - پاینده - موسی صلیحی - مهندس صائبی - فروتن - مهندس اسدی سمیع - دکتر قهرمان - دکتر یزشکیان - دکتر بگنگی - دکتر بقائی بزدری - مهندس جلالی نوری - دکتر بزردان پناه - مهندس قاسم بهنیا - دکتر کلانتری - دکتر وفا - مهندس برومند - دکتر متین - اصولی - محسنی مهر - ضیاء احمدی - بختیاری یز - مهندس ریاحی - عباس میرزائی - بانو بزردگانیا - معینی - دکتر رضوانی - محمد ولی فراچورلو - دکتر معظی - دکتر شفیع امین - سرتیب پور - بانو دکتر دولتشاهی - توسلی - دکتر بیت منصور - مهندس عبرت - دکتر برومند - دانشمند - معزی - دکتر رهنوردی - دکتر سبزواری - روحانی - دکتر خزائلی - پورسالی - ثامنی - ذبی زده - مجد - یزشکی - مهندس ریاضی - دکتر دهیم - یدرامی - ابلخانی پور - دکتر معظی - دهیم - حی - مهندس کیا - مروئی - بانو سعیدی - تیمسار وحیدانین - جهانشاهی - دکتر دادفر - مهندس معینی - رضا زاده - مهندس اخوان - مهندس سبزواری - دکتر وحیدنیا - مریدی - دکتر اعتمدی - پیر صاحبان - مهندس عطائی - صائبی - مهندس اربابشاهی

- فهیمی - اولیاء - کورس - اخلاقی - شیخ بهائی - عجمی - مهندس کیا کجوری - شاهنده - دکتر میر غلام - دکتر العونی - شهرستانی - امامی خونی - ملک افندی - ربکی - دکتر کیان - شیخ الاسلامی - دکتر مهدی - ابوزر - دکتر نجیمی - مهاجرانی - مهندس قادریناه - شکیبا - دکتر مهدی - محدث زاده - مهندس هم الدینی - خواجه نوری - مهندس ارفع - دکتر غلامرضا عدل - بانو جهانبانی - مهندس معتمدی - تیمسار حکیمیان - مصطفوی - رضوی - موسی - شاخوئی - صادقی - سلیمانی - روستا - مهندس فیروز عدل - دکتر پرویز اعظم - مهندس پروشانی - غلام نیاکان - عامری - کلانتری - هرزلی - مهندس اردلان - فولادوند - معیری - دکتر سعیدی - دکتر خیر اندیش - دکتر کفائی - خسروی - دکتر حبیب اللهی - بهنیا - دکتر ستوده - جوادی - مبارکی - پرفسور مخبر فرحند - مهندس یار محمدی - دکتر رفیعی - تیمسار نکوزاد - دکتر درودی - امیر احمدی - ملک زاده آملی - کاسمی - خانلر فراچورلو - انشاء - سلیمانی کاشانی - بانو آنتهاج سمیعی - مهندس زر آور - دکتر ملکی - کیوان - ادیب سمیعی - تیمسار همایونی - دکتر شفق

ممتنعین - آقایان:

- آموزگار - اسدی - دکتر اسدی - دکتر اسفندیاری - بختیار بختیار بها - دکتر مهندس بهودی - یزشکی پور - جاماسبی - دکتر حکمت - رامید - دکتر رفعت - ساکینیان - سعید وزیر - صادق سمیعی - دکتر طابع ظفر - دکتر عاملی - فخر طباطبائی - فرهاد پور - فضائی - کلانتری - دکتر محقق - موقر - مؤید امینی - یوسفی - امام مردوخ

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک و ارسال مجدد بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم کمیسیون راجع به اصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر فراتر شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه ۳ آذرماه ۱۳۴۷
باجضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشت و لایحه
شماره ۳۵۹۱۲ - ۱۳۴۷/۹/۵ ارسالی از مجلس سناراجع
باصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال تریاک را
تاوجه پیشنهادات برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد
و شرح زیر بتصویب رسانید
ایشک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد

ماده واحده - قانون اصلاح قانون منع کشت
خشخاش و استعمال تریاک مصوب هفتم تیرماه ۱۳۳۸ بشرح
زیر اصلاح میشود:

الف - تبصره زیر بعنوان تبصره ۳۵ بماده يك قانون
اضافه میشود

تبصره ۳ - وزارت بهداری مکلف است نام داروهای
را که در فهرست مواد مخدره سازمان ملل متحد نیست
لیکن قسمت مواد مخدره سازمان مزبور و یا سازمان
جهانی بهداشت نظارت بر آن را توصیه کرده و یا بکنند
برای آگاهی عموم اعلام کند

وارد کنندگان یا سازندگان داروهای مذکور
مکلفند بزجسی روی شیشه یا جعبه یا بسته بندی آنها
الصاق نمایند که عبارت (فروش بدون نسخه پزشک ممنوع
است و مجازات دارد) بر آن نوشته شده باشد - داروهای
مذکور که بدون برچسب در خارج از محل کارخانه یا انبار
سازنده یا وارد کننده کشف شود جمع آوری و ضبط شده
بوسیله وزارت بهداری بمصرف طبی مربوط خواهد رسید
و یا معدوم خواهد شد

هر کس داروهای مزبور را اعم از اینکه برچسب
به آن الصاق شده یا نشده باشد بفروشد غیر مجاز یا بدون
نسخه پزشک بمصرف کننده بفروشد به سه ماه تا یکسال
حبس تأدیبی محکوم میشود

ب - ماده ۴ بشرح زیر اصلاح میگردد و تبصره
ذیل به آن اضافه میشود

ماده ۴ - مجازات وارد کننده تریاک و همچنین
وارد کننده یا سازنده هر روئین و مرفین اعدام است و مجازات
وارد کننده یا سازنده سایر مواد مخدره مذکور در این
يك سهالی یا نوزده سال حبس با اعمال شاقه میباشد
در مورد وارد کنندگان هر گاه میزان مواد مکشوفه
بیش از پانصد گرم مواد افیونی یا بیش از پنج گرم مواد
مخدره دسته دوم مذکور در ماده يك نباشد مجازات مرتکب
از دو تا پنج سال حبس مجرد است و در صورتیکه میزان
مواد مکشوفه از صد گرم مواد افیونی و یا يك گرم مواد
مخدره دسته دوم بیشتر نباشد مجازات مرتکب ششماه
دو سال حبس تأدیبی است

از هر کس در نواریهای مرزی یا بنادر یا فرودگاهها
بین المللی کشور بیش از پانصد گرم تریاک و یا بیش از پنج
گرم هر روئین و یا مرفین و یا در هر نقطه دیگر از کشور
بیش از ده کیلو تریاک و یا بیش از بیست گرم مرفین و
هر روئین کشف شود در حکم وارد کننده محسوب خواهد شد
تبصره ۱ - هر کس طرز ساخت مرفین یا هر روئین
را بطور غیر مجاز به افراد غیر مجاز تعلیم دهد
مجرد از دو تا پنج سال محکوم خواهد شد و تعلیم گیرنده
غیر مجاز بحبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم میشود

تبصره ۲ - ساختن یا وارد کردن دو ماده شیشه
کلورواستیل و اندرید استیک در انحصار وزارت بهداری
است که باشخاص بضالح برای مصارف مجاز بفروشد
هر کس بطور غیر مجاز اقدام به ساختن یا وارد کردن
یا حمل یا نگهداری یا خرید یا فروش هر يك از دو ماده
شیمیائی مزبور نماید به شش ماه تا دو سال حبس تأدیبی
محکوم خواهد شد

ج - ماده ۵ بشرح زیر اصلاح و دو تبصره زیر
آن اضافه میگردد

ماده ۵ - هر کس مواد مخدره مذکور در ماده يك
را بطور غیر مجاز نگهداری یا پنهان کند یا تهیه کند
یا بدون مجوز طبی خریداری کند یا از محلی غیر
دیگر حمل نماید به حبس مجرد از دو تا ده سال محکوم
خواهد شد

مجازات کسیکه مواد افیونی یا سایر مواد مخدره

و - ماده زیر بعنوان ماده ۹ مکرر بقانون اضافه
میشود

ماده ۹ مکرر - هر کس اطفال کمتر از هجده
سال تمام را وسیله ارتکاب یکی از جرائم مذکور در این
قانون قرار دهد در حکم مباشر جرم محسوب شده و به
مجازات فاعل اصلی محکوم خواهد شد تعقیب و مجازات
اطفال مزبور نیز بطریق قوانین مربوط بعمل خواهد آمد
هر کس استعمال مواد مخدره را برای اطفال کمتر
از هجده سال تسهیل نماید بحبس مجرد از دو تا پنج سال
محکوم خواهد شد مگر اینکه عمل ارتکابی طبق این قانون
مستلزم مجازات شدیدتری باشد

ز - ماده ۱۱ بصورت زیر اصلاح میگردد

ماده ۱۱ - در موارد مذکور در ماده ۵ ماده ۵ این
قانون به استثناء مواردی که مجازات آن قانوناً بحبس
تأدیبی است وسیله نقلیه موتور یا حامل مواد مخدره بدستور
دادستان توقیف میشود و در صورت محکومیت متهم بنفع
سازمان کاشف ضبط خواهد شد تا منحصرأ در امر مبارزه
علیه متخلفین از این قانون مورد استفاده قرار گیرد
هر گاه در جریان تعقیب و رسیدگی محرز شود که

وسیله نقلیه موتور بدون اطلاع مالک آن برای حمل
مواد مخدره مورد استفاده قرار گرفته است وسیله نقلیه
مذکور بدستور دادستان بمالك مسترد میشود

ح - ماده ۱۷ و تبصره آن بصورت زیر اصلاح و
تبصره دیگری به آن اضافه میشود

ماده ۱۷ - کسانی که به اتهام ارتکاب جرائم مندرج
در این قانون مورد تعقیب قرار گیرند در صورتیکه دلائل و
قرائن موجود دلالت بر توجه اتهام به آنان نماید باز پرس مکلف
بصدور قرار بازداشت خواهد بود و در صورت ادامه
بازداشت تا تاریخ شروع دادرسی متهم با صدور اولین حکم
برائت طبق ماده ۴۸۳ قانون آئین دادرسی کیفری فوراً
آزاد خواهد شد

تبصره ۱ - در صورتیکه بر اثر راهنمایی مؤثر
کسانی که به اتهام یکی از جرائم مربوط بمواد مخدره
مورد تعقیب قرار میگیرند مأموورین کشف و تعقیب و

نظارت بر آنها فرود آمد یا در معرض فروش گذارد حبس
عقل شش ماه تا یکسال خواهد بود

در صورتیکه اعمال ارتکابی مذکور در این ماده
طبق این قانون مستلزم مجازات شدیدتری باشد مرتکب
مجازات شدیدتر محکوم خواهد شد

هر گاه مواد مکشوفه کمتر از صد گرم مواد مخدره
بیست و یک گرم یا کمتر از يك گرم مواد مخدره دسته دوم
مذکور در ماده يك باشد مجازات مرتکب از سه ماه تا
یکسال حبس تأدیبی است مگر در مورد فروشنده یا
تخصیص دهنده در مورد معرض فروش گذارد که بمجازات
مذکور در قسمت اول این ماده محکوم خواهد شد

تبصره ۱ - مقصود از تهیه در این ماده عبارت است
از افیون مندرج در ماده يك یا هر نوع ماده
دیگر به هر نوع دستکاری بمنظور تغییر شکل دادن در
آن مانند تبدیل بپول یا جونه یا اشکال دیگر

تبصره ۲ - در صورتیکه مأموورین کشف جرم در
خدمت وظیف خود مواد مخدره را بمنظور کشف جرم
خریدی کنند این عمل جرم محسوب نیست ولی کسانی که
مواد مخدره را به این طریق بمأموورین عرضه کنند
طبق این قانون مجازات خواهند شد

د - ماده ۷ بشرح زیر اصلاح میشود

ماده ۷ - هر گاه مأموور کشف و ضبط مواد مخدره
نماید بمقداری از مواد مکشوفه را بنفع متهم از بین
برد بنفع خود تصاحب کند و یا بهر نحو در ارتکاب جرم
مؤثرین همکاری کند بر حسب مورد بعداً کمتر مجازات
مرتکب اصلی محکوم خواهد شد

ه - ماده ۹ بشرح زیر اصلاح میشود

ماده ۹ - استعمال هر نوع مواد مخدره جز با مجوز
صرفی مصرف طبی ممنوع است مرتکب بحبس تأدیبی
سه ماه تا یکسال و جریمه نقدی از یک هزار ریال تا ده
هزار ریال محکوم میشود

هر کس در غیر موارد مجاز طبق این ماده مواد
مخدره را بدیگری تزیق کند بحبس تأدیبی از یکسال
تا سه سال و جریمه نقدی از پنجاه هزار ریال تا پنجاه
هزار ریال محکوم خواهد شد

تحقیق موفق بکشف مورد دیگری از قبیل شناسایی سازندگان هر وین و با واریت کشیدگان مواد مخدره یا سایر مجرمین مواد مخدره که طبق این قانون مجازات جنائی برای آنها مقرر شده بشوند در صورت موافقت دادستان مربوط رعایت ماده ۱۷ الزامی نخواهد بود.

تبصره ۴- من تکبیر جرائم جنائی مذکور در هر يك از مواد این قانون علاوه بر مجازاتهای مقرر شده است بپرداخت غرامت برای هر گرم از مواد مخدره دسته اول از ماده يك یا صد ریال و برای هر گرم از مواد مخدره دسته دوم از ماده يك به سه هزار ریال محکوم میشوند. دادگاه مکلف است میزان غرامت هر يك از متهمین را در حکم قید کند در صورتیکه تعیین غرامت برای هر يك از متهمین مواد مخدره مستقلاً میسر نباشد غرامت متعلقه بسیاری در باره کسانی که صاحب مواد مخدره شناخته میشوند تعیین خواهد شد.

در جرائم جنحه مذکور در این قانون میزان غرامت برای هر گرم از مواد مخدره دسته اول ماده يك پنججاه ریال و برای هر گرم از مواد مخدره دسته دوم سیصد ریال خواهد بود.

تبصره ۳- دادستان میتواند وجوه و اموال منقول متهم را به استثناء آنچه برای تأدیه مخارج روزانه و ادامه زندگی او و افراد تحت تکفلش ضرورت دارد تا ختم دادرسی و اجرای حکم توقیف نماید و نسبت به اموال غیر منقول به اداره ثبت دستور جلوگیری از معامله و نقل و انتقال بدهد.

در مورد سازنده یا وارد کننده هر وین یا مرفین و همچنین در مورد وارد کنندگان ترناک در صورتیکه عمل انتسابی مستلزم مجازات جنائی باشد وجوه و اموال منقول و غیر منقول متهم با رعایت مفاد قسمت اول این تبصره بلافاصله طبق دستور دادستان توقیف خواهد شد.

ط - ماده زیر بعنوان ماده ۱۷ مکرر بقانون اضافه میگردد.

ماده ۱۷ مکرر- در مورد محکومین مواد مخدره به استثنای سازندگان هر وین و وارد کنندگان کلیه مواد مخدره (اعم از شراب و ماسار) در صورتیکه در مدت اجرائی

مجازات از خود حسن رفتارشان داده باشند به تشخیص دادستان مأمور اجرای حکم حبس آنان بلافاصله پس از اجرای مجازات اعاده خواهد شد.

حبس محکومینی که مورد عفو قرار میگیرند از تاریخ آزادی از زندان ترتیب فوق اعاده میشود.

مقررات این ماده نسبت بکسانی که قبل از تاریخ تصویب این قانون محکومیت یافته اند به امتثنای سازندگان هر وین و مرفین و وارد کنندگان کلیه مواد مخدره قابل اجرا خواهد بود.

ی - ماده ۱۸ شرح زیر اصلاح میشود.

ماده ۱۸- در کلیه جرائم مذکور در این قانون مواد مخدره مکشوفه فوراً ضبط توسط مأمورین کاشف صورتجلسه شده با حضور متهم (در صورتیکه دستگیر شده باشد) مأمورین کاشف از مواد مزبور نمونه برداری شده و بقید شهرستانها با حضور کمیسیون مر کب از دادستان شهرستان و رؤسای ادارات شهر بانی و ژاندارمری و نظارت بر مواد مخدره شهرستان و در صورتیکه اداره مذکور وجود نداشته باشد نماینده بهداری و در هر کز با حضور کمیسیون مر کب از معاونان دادرسی شهرستان و شهر بانی کل کتب و ژاندارمری کل کشور و اداره کل نظارت بر مواد مخدره مقرر خواهد شد در صورتیکه مقداری از مواد مکشوفه مورد احتیاج وزارت بهداری باشد از طرف کمیسیون در اختیار وزارتخانه مزبور گذاشته خواهد شد مواد مخدره ای که کتب کشف شده و موجود است طبق این قانون در هر کز معدوم خواهد شد.

آئین نامه راجع بنحوه نمونه برداری و طرز صدور کردن مواد مکشوفه از طرف وزارتخانه های دادگستری کشور - بهداری - تنظیم و مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ک - ماده ۲۳ شرح زیر اصلاح و تبصره دیگری به آن اضافه میشود.

ماده ۲۳ - وزارت بهداری مکلف است وسائل معالجه معتادین مواد مخدره را فراهم نماید و دولت ملزم است که هر سال اعتبار کافی برای این منظور تحت عنوان خاص در بودجه کل کشور منظور نموده و در اختیار وزارت بهداری بگذارد.

معنادینی که وسیله وزارت بهداری برای معالجه بستری میشوند مکلفند تا مدتی که پزشک معالج برای درمان لازم تشخیص دهد در بیمارستان بستری گردند و خروج آنان از بیمارستان منوط به ترک اعتیاد بشخص بیمارستان میباشد.

تبصره - بمنظور تهیه موهبات حسن اجرای این قانون و ایجاد هماهنگی کامل در ایفاء و وظائف سازمانهایی که در اجرای آن وظایفی را بعهده دارند کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارتخانه های دادگستری - کشور - بهداری و شهر بانی کل کشور و ژاندارمری کل کشور که در امر مبارزه با مواد مخدره بصیرت کامل داشته باشند تشکیل میگردد. کمیسیون مزبور لافل هر یازده روز یکبار تشکیل جلسه داده و درباره طرق پیشرفت امر مبارزه با مواد مخدره بررسی خواهد نمود و نظریات خود را سازمانهای مربوط اعلام مینماید علاوه هر ششماه یکبار اقدامات و عملیات خود را از طریق وزارت دادگستری به قیمت دولت گزارش خواهد داد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری مجلس شورای ملی کمیسیون بهداری با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری لایحه شماره ۱۲-۳۵۹۱۲-۱۳۴۲/۹/۵ ارسال میگردد. راجع باصلاح قانون منع کشت خشخاش و استعمال ترناک را با توجه به پیشنهادات برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحات کمیسیون دادگستری در این مورد موافقت بعمل آورد و لایحه را تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد. رئیس کمیسیون بهداری - دکتر اعتمادی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (ظهارت شد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری شد) ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجدد به مجلس منظر فرستاده میشود.

۷ - اعلام وصول و قرائت يك نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

با رعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین ۸۵ درصد هزینه های ارزی خرید کابل ۶۳ کیلوولتی و دستگاه انتقال ۲۰ کیلوولتی و ایستگاههای فرعی ترانسفورماتور مورد نیاز سازمان برق منطقه ای اصفهان که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر ۷۹۸۷۶۰۸ فرانک فرانسه است با شرکت فرانسوی داتر پریز الکتریک در تاریخ ۱۳۴۷/۸/۲۸ منعقد گردیده است اعتبار مذکور در ۱۴ قسط متساوی و متوالی ششماهه نسبت بهمحموله (برای لوازم) و ۱۴ قسط متساوی و متوالی ششماهه نسبت ببیشرفت کار (برای نصب) بصورت سفته باز پرداخت میگردد و بمانده اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از فرارزش در صد در سال هر شش ماه یکبار و از هفت ماه قبل از تاریخ پرداخت سفته اصل تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط اصل هفت ماه بعد از تاریخ هر حمل (برای لوازم) و هفت ماه بعد از تاریخ صدور گواهینامه موقت ماهانه (برای نصب) میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد. امیر عباس هویدا

۸ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانها و آقایان محترم جلسه امروز را ختم میکنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران خواهد رسید.

(جلسه در ساعت يك و چهار و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**